

1952

SLOVENSKI ČEBELAR

ŠTEVILKA

1

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO

1. številka

V Ljubljani, 15. januarja 1952.

LIV. letnik

Vsebina

Leopold Stanek: Novoletne želje (Pesem)	1	videl med pregledovanjem panjev. — Medica svoje vrste. —	
Uredništvo: V novo leto	2	Prevaževalci čebel v ajdovo pašo, pozor! — Čebelar o pustu in na cvetno nedeljo	17
Leopold Debevec: Nekaj čebelarških obletnic	3		
Stane Mihelič: Sodobni AŽ-panj	8	Naša organizacija:	
Slavko Raič: Mesečna navodila .	11	Okrožnica	19
Inocene Revaj: Medica zori . .	13	Delovanje izvršnega odbora	
Jože Rihar: Čebelarške opazovalnice	16	Zveze	20
Mali kruhek:		Na ovitku: Sestanek sotrudnikov »Slov. čebelarja«.	
Zunanji opaž. — Kaj vse sem			

List izhaja vsakega 15. v mesecu. Izdaja ga »Zveza čebelarških društev v Ljubljani, Tyrseva cesta 21, tiska »Umetniški zavod za litografijo« v Ljubljani. Urejata ga in za uredništvo odgovarjata Stane Mihelič in Vlado Rojce. Tehnični urednik Josip Kobal. Letna naročnina za člane 300 din, za nečlane in inozemstvo 400 din, posamezna številka 35 din.

ČEBELARŠKE DRUŽINE

naj skličejo družinski posvet (občni zbor) v januarju ali vsaj pred občnim zborom svojega pristojnega čebelarškega društva.

ČEBELARŠKA DRUŠTVA

ki še niso prijavila Zvezi svojega članstva, naj to nemudoma store. Prijavi naj prilože spisek članov, lo-

čeno po Čebelarških družinah in nakažejo 5 Din od vsakega upravi Zveze čebelarških društev v Ljubljani.

ČEBELARŠKA DRUŠTVA!

Skličite občne zbere najkasneje do konca februarja, kakor to določa 11. člen društvenih pravil. Prepis zapisnika pošljite Zvezi najkasneje do 15. marca t. l. v vpogled.

Čebelarji, poravnajte takoj zaostalo članarino za Slovenskega čebelarja!

Čebelarška društva naj takoj javijo Zvezi, kdaj bodo imela občne zbere. O občnih zborih napišite poročila tudi za Slovenskega čebelarja.

0.684/1952

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO

ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO

LIV. LETNIK

UREDILI:

STANE MIHELIČ, JOSIP KOBAL in VLADO ROJEC

LJUBLJANA 1952

IZDALA ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO

Tiskal Umetniški zavod za litografijo v Ljubljani

Kazalo

STROKOVNI ČLANKI

	Stran		Stran
Belec Janko:		Mihelič Stane:	
Izboljšajmo čebeljo pašo	47	Janšev panj in AŽ-panj	41
Pregledali smo čebelje družine	89	Sodobni AŽ-panj 8, 24, 45, 62, 82, 106,	140, 156, 183, 205, 253
Cvetko Franc:		Miholič Koloman:	
Ali se bo še izplačalo čebelariti	92	Akacija	66
C. L.:		M. V.: Kakšna bo letošnja zima	259
Borba s trotovkami	116	Nussdorfer Bruno:	
Moji doživljaji z maticami	68	Mera satnika v AŽ-panju	251
Čmer Slavko:		Pirnat Josip:	
Usoda brezmatične družine	186	Kako sem zamenjal mlado ma-	110
Debevec Leopold:		tico za staro	180
Nekaj besed o preureditvah AŽ-	21	Kramljanje o čebelah	87
Nekaj čebelarških obletnic	3	Zgodba o pobegli matici	161
O dzierzoniranih kranjičih	136	Pivčan:	
O osah in mravljah	153	Zaostali ptič	69
Prevažanje čebel na pašo	49	Podnaroški Lojze:	
Dolenc Josip:		Še o češnji	160
Mesečna navodila	71, 94	Raič Slavko:	
Nekaj besed o varstvu čebel	184	Mesečna navodila	10, 30, 53
Farazin Franc:		Rihar ing. Jože:	
Mesečna navodila 117, 144, 165, 188,	212, 241, 263	Prezimovanje in grizavost čebel	209, 239
Suha hrana za čebele	85	Robida Franc:	
Gospodsvetski Janez:		O vrbah	33
Kako naj čebelarimo?	114	Rojec Vlado:	
Kako smo lani zazimovali	163	Svetovni čebelarški potniki	226
Zmanjšajmo zimske izgube!	249	V novo leto	2
Hudovernik Simon:		Stabéj Jože:	
Priprava za ogrebanje rojev	51	Glavarjev pogovor od čebelnih	130, 177, 202
Kehrle Adam:		rojou	207
Dodajanje matice	231	Virmašan:	
Kosi Ludvik:		Izguba matice	112
Češnja	142	Spomini	91
Lampe Josip:		Zunko Ivan:	
Spomini na Franka Bentona	238	Žrtve zime	91

ZABAVALNO ČITIVO IN PESMI

Revaj Inocenc:		Stanek Leopold:	
Medica zori	13	Novoletne želje	1
Stanek Leopold:		Pomladno naročilo	61
Jesenski napoj	202	Poletna	129
		Tkanina	166

OSMRTNICE

Bračko Anton	265	Marinčič Franc	192, 265
Burri, prof. dr. Robert	191	Oblak Viktor	192
Globokar Alojzij	147	Slana Joško	97
Jug Fr. Donat	97	Skulj Anton	168
Ličan Milan	168	Turk Franjo	147

POROČILA, OBVESTILA IN DOPISI

	Stran		Stran
Čebelarstva družina Pekre	176	Novo čebelarstvo	60
Čebelarstva družina Stična	80	Občni zbor čebelarkega društva Litijska	78
Čebelarstva družina v Celju	102	Občni zbor čebelarkega društva Nova Gorica	176
Čebelarstva družina v Tacnu	104	Občni zbor ljubljanskega čebelarskega društva	102
Čebelarstva družina Žalna	79	Ogorčenje slovenskih čebelarjev	81
Čebelarstva organizacija v slovenjegraškem okraju	103	Praktičen tečaj za učiteljstvo v Tolminu	40
Čebelarstva prireditelvi Pri Sv. Gregorju	174	Pravilnik o upravljanju čebelarstev	217
Čebelarstva razstava v Radovljici	175	Priloge k pravilniku o upravljanju čebel. gospodarstev	219
Čebelarstva veselica v Velikih Laščah	57	Redek jubilej čebelarke družine Selnica ob Dravi	246
Čebelarstva opazovalnice 16, 36, 56, 96, 120, 146, 167, 190, 214, 243	73, 264	Seja predsedstva	245
Čebelarstva sestanek v Kanalu ob Soči	272	Sklep o ustanovitvi čebelarstev	217
Čebelarstva sestanek v Ljubljani	244	S sestankov čebelarkega društva v Ljutomeru	59
Čebelarstva tečaj na Tolminskem	198	Še nekaj o naši čebelarsti morali	197
Čebelarstvo društvo Celje	60	Tudi pri prosvetnem delu se udeležujemo	272
Čebelarstvo društvo Grosuplje	152	Tudi žepnik v Liki vedno ne medij	247
Čebelarstvo društvo Novo mesto	80	Učestvovanje pri pregledovanju čebeljakov v letu 1951	39
	103, 199	Vabilo na I. redni občni zbor Zveze	57
Čebelarstvo društvo v Ptujju	200	Vsem društvom in članom	19
Čebelarstvo društvo v Slovenskih Konjicah	79	Zapisnik o prvem rednem občnem zboru Zveze	123, 150, 171
Delovanje upravnega odbora Zveze	20, 196, 221	Zavarovanje čebel in zima	269
Iz Planinske vasi	152		
Na čebelarsti razstavi v Ljutomeru	271		
Načrt dela naše Zveze za bodoče leto	100		
Natočimo čistega vina!	126		

DROBIŽ

Ali smo res vsi, ki čebelarimo, čebelarji?	77	Kadar repa medij	268
Ali so čebele luksuz?	76	Kaj takega pa še ne	98
Alojz Živko — sedemdesetletnik	169	Kaj vse sem videl med pregledovanjem čebeljakov	17
Brez čebel ni sadja	216	Kako bomo zboljšali čebeljo pašo	75
Čebelar o pustu in na evetno nedeljo	18	Kako ocenimo vrednost rojev	169
Čebelarsti zapisniki	266	Kako se neprevidnost množenje	37
Čebele in opravevanje sadnega drevja	193	Kako vpliva prisiljen odmor v zaleganju na organizem matice	74
Čebele s perjanico	195	Kakšno družino izberemo za rednika	74
Čudne datjve	170	Kdo je pravzaprav iznašel premični sat	266
Dr. Karl Frisch	195	Koliko tehta z medom napolnjen sat v AŽ-panju	195
Gost iz Anglije	149	Matična rešetka	38
Grenlandija je ugodna dežela za čebelarstvo	216	Medica svoje vrste	18
Hoja	195	Mehanizacija v čebelarstvu	225
Iz prakse	194	Mreža v okencih in še kaj	38
Jakob Markovšek — sedemdesetletnik	169	Nazoren pouk	149

	Stran		Stran
Nekaj besed o žajbljevi paši . . .	268	Roji - lakotniki	148
Nekaj skušenj čebelarja osem-		Ropanje	194
desetletnika	75	Rumena barva in čebele	149
Narodnost dr. Jana Dzierzona . . .	38	Satnica, ki je ni treba zažičevati	72
Nosemavost	121	S čmrlji ni nič in s čebelami ni	
Nove tarife	37	nič	76
Ob šestdesetletnici rojstva mar-		Spomladansko pitanje	37
šala Tita	105	Strokovnjaki	122
O čebelarstvu pa nič	122	Še o plesu čebel	121
Odkod čebele z rumenimi progami		Še o pritrjevanju satnic	98
na zadku	267	Tanke satnice	187
O paši na ajdi	193	Točnost je lepa čednost	99
Panjske končnice	215	Troti z rdečerjavimi očmi	74
Pa se še čudimo	149	Tudi nemiru se čebele privadijo	193
Pitalniki v okencih AŽ-panja . . .	37	Upoštevaj Slovenskega čebelarja!	148
Pozen roj	248	Uvedimo red v čebelnjake!	99
Prebrisanost krastače	121	Več jajčec v eni celici	74
Prepozno	77	Vzgleden čebelar	38
Prevaževalci čebel	18	Zalega v decembru	27
Prezimovanje čebel v senci	98	Zdravilnost medu	216
		Zunanji opaž	17

NA OVITKU

Angleška družba za raziskovanje čebel X. Cenik čebelarne I, II, V, VIII, IX. Čebelarska šola IX. Čebelarsko društvo Kranj VII. Čebelarsko društvo Trebnje VII. Delovanje izvršnega odbora Zveze I. Dopisnikom III. Naša strokovna knjižnica V. Naročnikom VIII. Oběni zbor ljutomerskih čebelarjev VII. Oglasi in obvestila I.

II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, Okrožnica predsedstva ZČDS XI, XII. Opozorilo XI. Osnutek uredbe o prevozu čebel v ajdovo pašo VI. Plemenilne postaja na Lokvici XI. Predlogi čebelarjev VIII. Sestanek sotrudnikov Slov. čebelarja I. Sladkor za prehrano čebel X. Vestnik Zveze II, III, IV, X, XI.

Stvarno in imensko kazalo

Abhandlung v. Schwärmen d. Bienen 132, 133
 Adamič M. 79
 aesculin 241
 ajda 48, 163
 ajdovec 56, 166
 akacija 47, 66—67
 Alberti 8, 141, 142, 157
 Alfonsus A. 27, 239
 Ambrožič 137, 176
 Apis dorsata 226
 Aristomah 180
 Aristotel 153
 Armbruster 5, 44, 84
 avtoklav 100, 221
 AŽ-panj 7, 8—10, 21—30, 41, 42, 43, 44, 45—46, 62—65, 82—84, 100, 106—109, 139, 140—142, 156—159, 183—189, 205, 235—250, — dvojniki 163

Bacillus alvei 191, — larvae 191
 balon turinški 6
 Barbo D. 202
 barvanje matice 182
 barva za panje 11
 begalnica 7, 22, — Kuntscheva 109
 Belec J. 47, 60, 89, 173
 Benton F. 226, 238, 239
 Beranič D. 7
 Berlepsch 43, 83, 136, 156
 boleznj čebel 125, 186, — nalezljive 199, — zalege 191
 bosiljak 112
 Bouret J. 215
 brada 106, 108, 109
 brezmatičnost 337
 Breznik A. 135
 Brother A. 149
 Bučelarček 136

Buckfast 225, 228, 231
Bukovec A. 2, 28, 106, 109, 151, 158, 164,
173, 206
Burri R. 191, 192

Champigneulle B. 215
Christ J. L. 249
Cvetko Fr. 20, 92, 123

Čaj (za pitanje) 145,
Če-go 217—221
čebela 86, 87, 133, 144, 154, 180, 182, 184,
186, 193
— afriška 226, — buckfastska 229,
— italijanska 229, 249, — sirska 226
čebelar 2, 47, 57, 77, 89, 114, 122, 156,
163, 164, 181, — prevaževalec 49, —
Slovenski 2, 19, 59, 75, 123, 148, 171
čebelarjenje 115
čebelarstvo 3, 90, 93, 112, 122, 160, 170,
227, 245
čebelnjak 5, 77, 89, 90, 94, 99, 231
češnja 142—144, 160
čistec 112
čiščenje čebel 53
Černe J. 137, 157
čmrlj 180

Dadant - Blatt 193, 195, 228
dan izletni 211
Dajnko P. 135
Darwin 15
Dathe 136
davek 92
DDT 153
Debevec L. 3, 21, 49, 100, 136, 153
Della Rocca 249
dnevnik 248
deska ločilna 31, 54, 156
detelja Hubam 48, — medena dvolet-
na 75, 76, — enoletna 75
dodajanje matice 231—237
dojilja-čebela 83
Dolenc J. 94, 137, 184
Dolžan I. 79
donos 234
drobir 31, 53, 99
droriševce 139

Facelija 48, 59
Fanton J. 135
Frazin F. 85, 86, 87, 117, 144, 165, 188,
245
Farrer C. 239
Filiksus 204
Freudenstein H. 139, 216
Frisch K. 11, 195
Fröhner 86
Frowovo sredstvo 232

Gerstung F. 5—6, 7, 9, 44, 84, 139
gerstungovec 139
Glavar P. P. 3—4, 130, 131—135, 177—
180, 202—204
gneздо 83
gniloba 39, 40, 90, 103, 191
goba 99, 184
Goetze 230, 250
Goličnik J. 135
gospodarstva čebelarska (Če-go) 217—
221
Gospozvetski 70, 160, 231
grabljice 140, 141, 142
grajenje 235, 238
Gravenhorst H. 86, 137, 142, 235
griža 53, 55, 73, 91, 92, 146, 210, 232, 239,
240
grižavost 55, 91, 209
Grom N. 82, 158, 238
gruča zimska 12
Gühler H. 157
Günther W. 157

Hannemann A. 157
Hein J. 134
Hibolit 177
hoja 195
hojevec 91
hrana 210, — suha 85, — zimska 232
Huber F. 249
Hoffman J. 83, 84
Humel 4
Humek M. 8, 83, 106

Iniciativni odbor 245
izbolišava panjev 2, — paše 47, 48, 72
izoba matice 331, — zimska 209—210,
231
izlet prvi 31
izločanje medecine 67
izmenjava matice 114, 144, 182, 231—237
izol 232
izpodrezavanje 239
izrojencec 145
izvedencec bolezenski 101

Jajčece 116
Janša A. 3, 4, 27, 28, 41, 42, 43, 44, 130,
132, 133, 134, 135, 153, 157, 163, 178, 179,
203, 204
Jepsen W. 244
Jegljič J. 138
Jerič 136
John de Burgh Leake 155
Jordan R. 154
Jug S. 28, 97, 106
Jurančič 75, 138, 140
Karbolinej 11, 99
Kehrle A. 223, 226—230, 231
Kerr R. 249

- Kidrič Fr. 130, 132, 133, 202
 Kirar F. 157, 227
 kis 118
 kislikavost zalege 191, 192
 kisljina karbolna 232
 klaja 144
 kletka 111
 Kobal J. 40, 41, 79, 80, 123, 151, 152
 Koch 216
 končnica panja 62, 106, 108, 175, 215, 216
 Koren 103
 kostanj 91
 koš 90, — lüneburški 137
 kotnik železen 63
 Kramer 235, 236
 kranjič 17, 27, 111, 136, 139, 181, —
 dzierzoniran 136, 137, 139, — trgov-
 ski 41
 kranjičar 181, 188
 Kranjsko društvo za umno čebelar-
 stvo 138
 krastača 121
 kreozot 232
 križanka (čebela) 250
 Krmelj M. 57, 123, 173
 krmljenje 85, 163, 189, 232
 krpelj 110, 213
 kuga 39, 40, 78
 kuha voščin 22
 Kuntseh M. 7, 22, 109, 235
 kvačica 9, 140—142
 kvačnica 140 (glej grabljice!)
Lakmayer 8, 28, 154, 155
Lampe F. 226, 238
Langstroth L. 4, 44, 63, 142, 195, 249
 lastovka 75
 led sladkorni 85, 86
 les za satnike 9
 letev gradilna 205, 235, 238, 239, — tri-
 oglata 28, — izžlebljena 10, — za
 satnike 9
Leuenberger 191
Ločniškar F. 109
 lovilnik za roje 159
 lov na čebele 3
Ludwig 27
 luknjač 29
Lüftenegger J. 234
Makovic A. 135
 mana 91
Majcen I. 173
 matica 5, 30, 54, 68—69, 70, 74, 87, 94,
 98, 110—112, 114, 116, 133, 182, 207—
 208, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237
 matična rešetka 156—159
 matičnica 157, 159, 226, 230, 233, 234
 matičnik 68, 69, 94, 116, 237
Maurizio 86, 241
 med 37, 56, 112, 118, 165
 medarjica 114
 medenje hoje 190
 medica 13, 14, 15, 18
 medišče 7, 135, 156
 medonosnica 142
 mentrga 175
 mera 5, 9, 233, 234, 236—237, 239
Mihajlov 239
Mihelič S. 4, 8, 20, 24, 41, 45, 57, 62, 72,
 106, 123, 140, 156, 173, 178, 183, 204,
 205, 235, 245
 mleček 5, 144
 moka sojeva 145
Morgenthaler 191
 mravlja 153—155
 mreža 206, — matična 156—159
Munn 249
 muzej čebelarski 100
Nachtmann J. 136
 način čebelarjenja 4, 7, 114
 naftalin 213
 naklada 44
 nakladanje čebel 59
 nakup čebel 10, 11
Namar P. 173
 napajanje č. 6, 94, 184
 narejanje rojev 65, 94
 nastavljanje 70
 navodila mesečna 10, 30, 53, 71, 94, 117,
 144, 165, 188, 212, 213, 241, 245
 nosema 121, 197, 239, 240
 nož za odkr. satja 119
 nukleus 233, 236
Nussdorfer B. 233
Oblič za odkrivanje satja 225
 obnova satja 117
 obnožina 30
 obod panja 62—63
 obrat čebelarski 228
 opazovalnice čebelarske 16, 36, 56, 73,
 96, 146, 167, 190, 214, 222, 243, 246
 odeja 213
 odevanje panjev 240
 odkrivanje satja 119
 ogrebanje roja 51, 52
 ohromelost 87
 okence 62, 108, 184, 205—207
 okvir mat. mreže 158, 159, — okenca
 239, — vmesni 108
 olje citronovo 145, — majaronovo 145,
 — zimzelenovo 232
 omejevanje zalege 6, 156, 159
 ometanje 54, 119
 opaz 17, 54, — panja 109
 oprraševanje 193
 opravila 242

organizacija 59, 78, 100, 103, 150, 171,
196, 200, 217, 244, 245
orodje čebelarstvo 72
osa 153—155
označevanje matice 182

Pagliaruzzi J. 137

palica železna 22, 65, 158

Pallas S. P. 178

panj 54, 89, 113, 138, 139, 184, 228, 233,
234, — Albertijev 44, — AZ (glej AZ-
panj), — Ambrožičev 138, — ame-
riški 4, — Dolenčev 137, — družbeni
138, — dunajski 138, Dzierzonov 136,
— eksportni 22, — Gerstungov 8, —
gorenjski 44, — grizav 54, — Janšev
41, 42, 43, 44, — kobariški 137, 138,
— Kuntschev 7, — listovni 138, —
Nachtmann 136, — nem. norm. me-
re 138, — okužen 90, osiroteli 71, —
Pinčev 137, — pokončen 139, — Po-
rentov 138, — Rothsčützev 138, —
skočidolski 136, 138, — slovanski 139,
— s podolžnim satjem 43, — s po-
končnim satjem 5, — s premičnim s.
4, 8, — Sumperjev 136, — Virijentov
139

pasišče 49, 76, 113, 124, 172

pasma 115

paša 18, 46, 48, 49, 75, 76, 80, 91, 92, 112,
113, 124, 142, 152, 165, 172, 188, 193,
194, 250

paviljon 6

Pavlin 226

navlinovec 139

Perepelova 5

Peret B. 215

Peternel H. 28, 44, 102, 238

Phillips 230

Philiseus Tasso 180

pik 118

Pirnat J. 58, 87, 110, 161, 204

pitalnik 37, 82, 235, 239—240

pitanje 37, 54, 165, 188, 189

plemenjak 71, 144, 230

plodišče 139, 156

plošča krmilna 86

Podgornik M. 238

podnica 62, 63

pogača krmilna 212

Pohl M. 133, 135, 177

pokladanje 85, 188, 189

polovičar 22

poraba hrane 243, 244

Porenta 136 137

posoda za med 119

postaja plemenilna 59, 78, 79, 101, 124,
229

posvetovalnica čebelarstva 74

potrebščine čebelarstva 19, 59, 100

prah cvetni 30, 115, 144

praha matic 4

prašilček 95, 145

pravila 101

preganjanje trotov 145

Pregelj I. 134, 204

pregledovanje čebelnjakov 17, 37, 125

pregled družin 144

pregledovalec 89

preleganje 68, 165

preloženec 236, 237

preparat medeni 216

prestavljanje 6, 69—70, 72, 94, 95

prestavljenec 95

prevažanje čebel 49, 123, 183, 186

prevaževalec 18, 89

prevoz čebel 49, 100

Preuss 6, 7, 109, 235

prevešanje 6, 7

prezimovanje 98, 188, 199, 232, 239, 241

prezračevanje panjev 21, 108

pridobivanje voska 238

Prinzenstoeck 136

pripiranje družin 6, — matic 6, 156

priprava za ogrebanje rojev 51—52, —

za prizrevanje letvic 9, 24—25, —

za zbijanje satnikov 10, 25—27

pritrjevanje satnic 28, 29

prizidek 99

Prokopović P. 157, 249

pršičavost 226

Raič S. 30, 53, 79, 102

rastlina medovita 48

razdalja med satniki 83, 84, 141 — in

stropom 63

razstava čebelarstva 175, 253

razširitev gnezda 31

razstojšča 141, 142

raztopina sladkorna 145

Réaumur 178

Rechfeld 130, 132, 134

rednik 74

repa 250

rešetka matična 9, 22, 38, 156—159

Rihar 74, 209, 239

rilček 117

robinija 66

ročaj 184

roj 51, 52, 83, 95, 133, 169, 170, 248, —

lakotnik 18, 148

rojivost 195

Rojec V. 28, 57, 69, 70, 72, 74, 78, 104,

173, 226, 237, 238, 245

rojenje 6, 95

Rojina 42, 82

ropanje 133, 194, 232

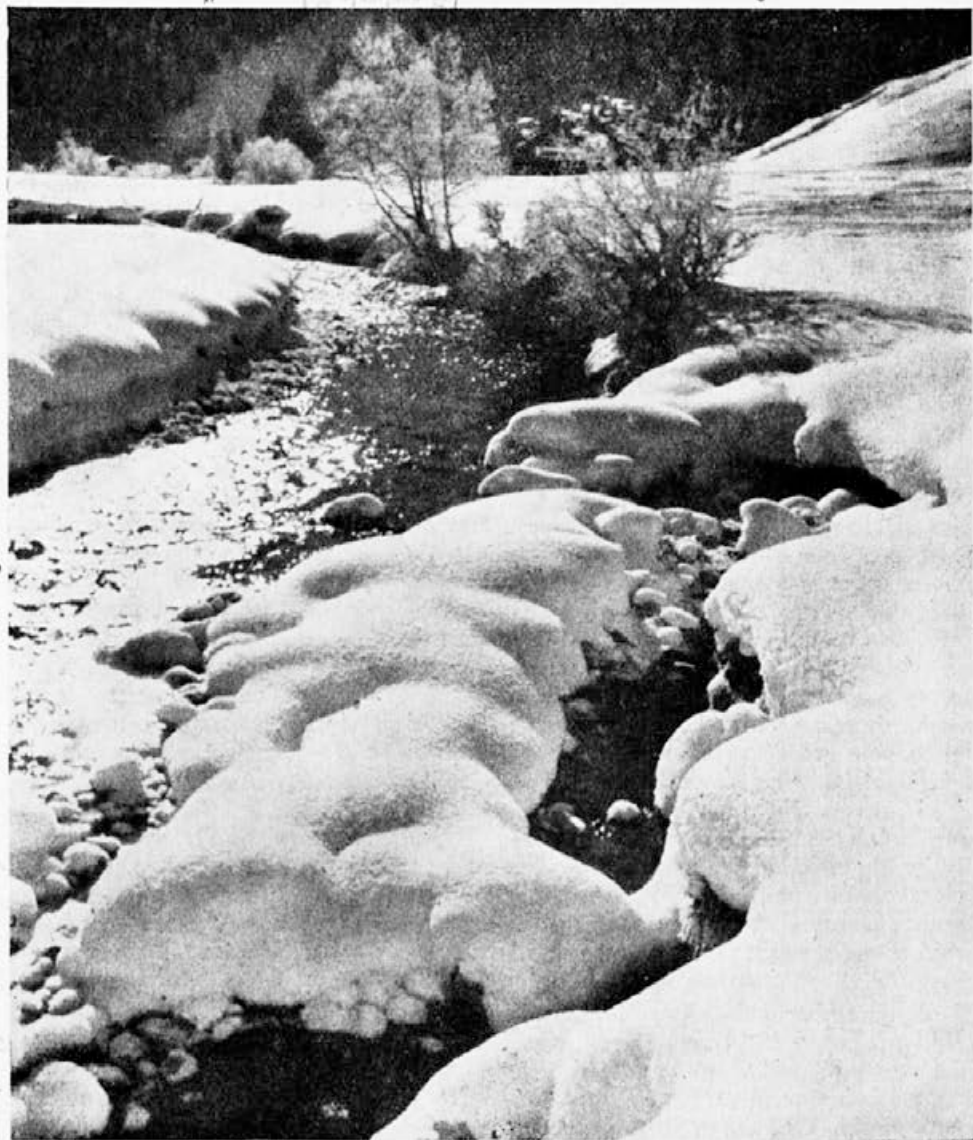
roparice 122, 165

Rotschütz 136, 137, 138

royka 12, 87, 212

- Salicylat metylni** 232
 salmijakovec 145
 salvolat 145
 sanke 7
 sat 64, 65, 86, 94, 117, 233, 234, — meden
 118, 145, — plesniv 54, — potegnjen
 83, 156, 157, — premičen 157, 248, 249
 satje 145, 242, — ponesnaženo 54, 91,
 — premično 43
 satnica 72, 98, 117, 125, 187
 satnik 9—10, 25, 26, 27, 46, 82, 83, 141,
 — gradilni 6, 22, 86, 235—240, 242
 satnišnica 125
 Schirach (Šerak) 4, 178
 Schulz O. 157
 Scopoli J. 177
 Semlitsch A. 136
 sito čebelje 157
 sladkor 54, 55, 79, 222, 245
 slamnica 17, 31
 sovražniki čebel 75, 161—162
 Spühler H. 28
 srakoper 161—162, 208
 sršen 75, 208
 Stabej J. 130, 177, 202
 Stanek L. 1, 61, 129, 166
 stavba satja 9
 stiskalnica hidravlična 228, 230
 Stratil J. 134, 135, 204
 Sträuli 83
 Strgar 227
 stropnica 62, 63
 Stummwoll 250
 Sumper 136, 137
 Szarka 249
- Sablona** za vrtnanje luknjic 29, — za
 zabijanje kvačic 140
 šilo 29
 šola čebelarstva 4, 22, 100, 246
 Švare V. 139
- Tank** za med 229, 234
 Taranov 244
 tarifa železniška 92, 93
 tehtanje 189, 232
 tehtnica 114
 teorija Gerstungova 5
 testo sladkorno 86
 Thie H. 7
 Thorman G. 157
 Tjunin 5
 točenje medu 118, 119, 184
 točilo 6, 119
 Tomašec I. 155
 Tomelli J. 130, 134
 topilnik za vosek 6, 238
 trebež 73, 92
 trot 74, 116, 133
 trotavost 5, 116—117
- trotovec 189
 trotovnik 159
 Tüchsen A. 27
- Ujemalnik** 52, 194
 ulica med sati 83
 ulj 137
 uredba o paši 101, 124, 172, 196, 221
 uš (glej krpelj!) 207
- Valvasor** 177
 veranda 7, 22, 23, 109
 Verbič J. 74
 vilice 119
 Vogel 156, 157
 vonj družinski 231, 237
 Vorbeck A. 27
 vosek 238
 voščine 212
 vremenska napoved 241—244
 vresišče Dartsko 229
 Vrhovec I. 134, 135
 vrša 203
 vzreja matice 6, 101, 288
 vzrejevalec matice 227
- Wunder** 249
 Wurster S. 249
 Weippel T. 38
 White 191
 Wöchentliches Kundschaftsblatt 177,
 202
 Wedrow A. 239
 Wolther P. 216
 Wyprecht 83
- Zabojček** za roje 52
 zakup čebelarški 246
 zalega 5, 30, 31, 32, 68, 69, 76, 83, 88, 159
 zaleganje 5, 211
 zaloga zimska 37, 163
 Zander E. 84, 86, 216
 zapah 12, 87, 107
 zapisnik čebelarški 248
 zapora — glej zapornica!
 zapornica prečna 21, 206, 239
 zavarovanje čebel 39, 40, 126, 128, 251
 —252
 zazimljenje 163, 164, 188, 242
 zdravilnost medu 216
 zračenje 21, 108, 239, 241
 Zuklin Fr. 139
- žepok** 113, 247—248
 žica za žičenje 27, 29
 žičenje 27—30, 45, 46, 64
 žlebičje 21, 82
 Žnideršič 5, 8, 9, 20, 22, 41, 42, 43, 84,
 75, 99, 106, 109
 žrelo 22, 23, 106, 107, 108, 165, 195
 žveplanje satja 71

Leopold Stanek:

Novoletne želje

Dedek vošči novoletni dan:
„Tankokrlika, bova še točila?“
„Bova, če bo veja le medlila!“
odgovarja sleherni mu panj,

pótlej pa naroča mu tako:!
„Puhaj, dedej, da se svet ogreje,
da se veja iznebi odeje,
puhaj, da bo vsem stvarjem toplo!“

V novo leto

»Slovenski čebelar« je v zadnjih letih že prevečkrat obljubil, da bo redno izhajal, in že prevečkrat to svojo obljubo pojedel, da bi jo še kdo mogel imeti za resno. Vedno je prišlo kaj takega vmes, da je ni mogel izpolniti. Predlanskim ga je oviralo pomanjkanje papirja, lani pa pomanjkanje gradiva. Le redki čebelarji so mu poslali članke v objavo, a še ti na večkratne priprošnje in jadicovanje uredništva. Zaradi krize, ki jo je povzročil nesrečni sklep občnega zbora v letu 1948, da se organizacijsko delo preosnuje in postavi na nove temelje, so se vezi med njim in čebelarji polagoma toliko zrahljale, da ga nekateri že skoraj več pogrešali niso. A ko jim je po dolgem času vendarle prinesel poštar zakasnelo številko, so se je nehote razveselili in jo s slastjo prebrali. Tedaj so vedno znova občutili, kako jim je strokovni list potreben in kako prav bi bilo, če bi ga pogosteje prejeli.

Letos ne obljublamo ničesar, toda, kakor vidite, je prva številka novega letnika že v januarju prišla v vaše roke. Sicer je njen obseg nekoliko zmanjšan, vendar to ne pomeni, da bo list pri tem tudi ostal. Vse je odvisno od vas samih. Čim živahneje boste z njim sodelovali, čim bolj ga boste podprli s primernim gradivom, tem obsežnejši bo, tem zanimivejši po vsebini. Uredništvo res ne zmore vsega, čeprav sestoji iz treh članov. Končno se ni nikjer in nikomur zavezalo, da ga bo samo pisalo. A če bi ga, bi se ga najbrž kmalu naveličali: kajti četudi bi se uredništvo v snovi ne izčrpalo, bi se moralo začeti vsaj stilno ponavljati. To pa nikakor ne more dobro vplivati na bralce. List more postati pester in zanimiv le ob sodelovanju čim večjega števila sotrudnikov. Zato zasukajte rokave, dragi bralci, in prilijte »Slovenskemu čebelarju« sveže krvi, da bo ves poživljen in mlad spet redno obiskoval svoje znance v mestu in na deželi, da bo spet posedal z njimi v zapečkih, poleti pa na klopcah pred čebelnjaki in kramljal o vsem mogočem: o marljivih »muhah«, ki so nam tako pri srcu, o odkritjih znanstvenikov, ki raziskujejo njih tajinstveno življenje, o nežnih cvetkah, ki jih zakladajo s sladko medecino in dišečim pelodom, o novih pripravah in izumih, ki naj zvišajo proizvodnjo čebelarskih pridelkov, o izboljšavah panjev, o naši organizaciji itd. Le tako se bo list spet dvignil in postal pravi glasnik naših teženj. Bodril bo k napredku, tolažil v nesreči, svetoval v zagati in vlival upanje v lepšo bodočnost.

V decembru preteklega leta smo imeli sestanek sotrudnikov. Nanj smo povabili predvsem ljubljanske čebelarje, ki so kdajkoli sodelovali pri listu. Udeležil se ga je tudi starosta naše čebelarske besede, dolgoletni urednik »Slovenskega čebelarja«, tov. Avguštin Bukovec. Ko je po poročilu uredništva uvidel, s kakšnimi težkočami se je moral boriti list v minulem letu, je obljubil, da bo očistil svoje pero rje in ga zopet namočil v črnilo. Že sedaj se veselimo njegovih tehtnih člankov, zlasti pa drobnih zapiskov, ki so predstavljali včasih najzanimivejši del našega glasila. Vsem drugim, zlasti mlajšim čebelarjem priporočamo, da se ravnaajo po njegovem zgledu. »Na delo!« kličemo vsem, ki čutijo v sebi količkaj pisateljske žilice, ki jim je kaj do napredka v slovenskem čebelarstvu.

Ko se obrača uredništvo v novem letu s tem pozivom na vse svoje znance in prijatelje v Sloveniji in izven njenih mej, jih pristrčno pozdravlja ter želi, da bi bili v bližajoči se čebelarski sezoni deležni čim večjega medenega blagoslova.

Nekaj čebelarških obletnic

Kakor vsaka gospodarska panoga tako se je tudi čebelarstvo razvijalo polagoma. Od početnih, najprimitivnejših oblik (lova na čebele oziroma na med) so potekla mnoga tisočletja, preden je doseglo svojo sedanjo razmeroma visoko stopnjo razvoja. Velik korak naprej je čebelarstvo napravilo pravzaprav šele pred dobrim stoletjem in od tedaj je čebelarska tehnika napredovala izredno naglo. Tak razvoj pa ne bi bil mogoč brez napornega dela neštetihi požrtvovalnih čebelarjev raznih narodov. Zato je prav, da se teh delavcev včasih spomnimo in na njihove zasluge opozorimo tudi naše, zlasti mlajše čebelarje. Končno je dolžnost vsakega naprednega čebelarja, da se ozre včasih v preteklost in se skuša

seznaniti z razvojem svoje stroke.

Peter Pavel Glavar. Pred 250 leti se je rodil v Ljubljani P. P. Glavar (1721—1784), poleg svojega sodobnika Janše eden naših najpomembnejših čebelarjev starejše dobe. Kot napreden kmetovalec se je mnogo ukvarjal z gospodarskimi vprašanji in delal razne poizkuse za izboljšanje kmetijstva; posebno mu je bilo pri srcu čebelarstvo. Od leta 1744. je bil župnik v Komendi na Gorenjskem in od tedaj je tudi čebelari. V zakupu je imel komendsko graščino in z razumnim gospodarjenjem si je naglo opomogel. Pozneje je kupil graščino Lanšprež pri Mirni na Dolenjskem, kamor se je preselil leta 1766. Postavil si je čebelnjak za 200 panjev, pasel pa je včasih tudi do 500 čebeljih družin.

Glavar je bil svetovno razgledan čebelarski strokovnjak. Bil je med prvimi Slovenci, ki so poskušali širiti med ljudstvom napredne gospodarske nauke z domačo tiskano besedo. Po njegovem mnenju bi to morala biti v prvi vrsti naloga ravno v tistih letih (1767) ustanovljene Kranjske kmetijske družbe, katere aktiven član in svetovalec je bil tudi sam. »Na prošnjo nekterih iz gmejnih lestva«, ki niso razumeli nemških knjig, je prevedel Janševo »Razpravo o rojenju čebel« v slovenski jezik in jo še dopolnil s pripombami po izkušnjah iz lastne čebelarske prakse. Rokopis z naslovom »Pogovor od čebelnih roju« je leta 1779. izročil Kmetijski družbi, da bi ga izdala. Toda odločujoča tujerodna fevdalna gospoda ni čutila potrebe, da bi podprla nesebično prizadevanje domoljubnega razsvetljenca in obenem pomagala slovenskemu kmečkemu človeku k napredku. Zato Glavarjev poizkus ni uspel; rokopis njegove razprave se je pozneje izgubil.

Ko je leta 1768. dunajska vlada razposlala kmetijskim družbam v pre-sojo predlog Nižjeavstrijske ekonomske družbe za izboljšanje čebelarstva v avstrijskih deželah, ga je po naročilu Kmetijske družbe Glavar preučil in napisal obširen in zanimiv odgovor,* v katerem podaja dokaj popolno podobo našega tedanjega načina čebelarjenja in obilico dobro premišljenih nasvetov za izboljšanje in razširjenje čebelarstva na Kranjskem, zlasti med kmetovalci.

Znamenito je tudi njegovo pismo Kmetijski družbi, v katerem potrjuje trditve ljubljanskega kirurga Humla o prahi matic izven panja.** Njegovo imenovanje za častnega člana Gornjelužiške čebelarke družbe v Malem Budišinu, ki jo je vodil pastor Šerak (Schirach), dokazuje, da je bil znan tudi izven ožje domovine.

Na Lanšprežu je Glavar ustanovil celo nekako čebelarško šolo, na kateri je ob zimskih večerih poučeval kmečko mladino svojih podložnikov. Uredil je na svoje stroške (600 gold.) tudi neke vrste kolektivno čebelarstvo. Vloženo glavnico bi mu mladinski kolektiv vračal s pridelkom medu.

Uspešno delo mu je zelo ovirala bolehnost in ustavila prezgodnja smrt. Močno zavest skupnosti z ljudstvom je Glavar pokazal tudi v oporoki, kjer je določil, da se iz njegove zapuščine osnuje bolnišnica za revne občane v Komendi. Bil je na splošno velikodušen podpornik revnih dijakov, podložne kmete pa je rad učil umnega gospodarjenja in jih je ob slabih letinah tudi gmotno podpiral.

Lorenzo Lorain Langstroth (1810—1896). Letos je poteklo 140 let od rojstva L. L. Langstrotha, ki ga imenujejo tudi ameriškega Dzierzona. Langstroth je pred 100 leti hkrati z Dzierzonom sestavil in v Ameriki uvedel zelo praktičen panj s premičnim satjem, ki se opravlja od zgoraj. Ta panj je postal in ostal vse do danes osnovna oblika ameriških panjev, ki so se medtem razširili skoro po vsem svetu.

Langstroth je bil prvotno protestantski pridigar; zaradi bolehnosti pa je pozneje postal učitelj v Greenfieldu. Bolezen ga je tudi ovirala, da ni čebelaril v večjem obsegu. Nazadnje je bil celo prisiljen čebelarstvo popolnoma opustiti. Sodeloval je pri Amerikanskem čebelarskem časopisu (American Bee Journal) in napisal izborni priročnik *The Hive and Honey* (Panj in čebela), ki velja še danes za najboljšo knjigo anglosaškega sveta in jo — seveda po-

pravljeno — še vedno na novo izdajajo in tudi prevajajo na tuje jezike.

* Glej prevod odgovora v brošuri Stane Mihelič: Anton Janša, »Slovenski čebelar«, 1934, stran 11.

** Stane Mihelič: Kako so opazovali praho matice leta 1769. v »Slovenskem čebelarju« 1948., stran 22.

Ferdinand Gerstung (1860—1925)), ki je preminul pred četrto stoletje, je kot čebelarški strokovnjak, pisec in urednik, zaslužen ne le za Nemce, ampak tudi za nas, saj so bili ob prelomu stoletja naši čebelarji z Žnideršičem vred njegovi navdušeni učenci.

Kot protestantski pastor v Turingiji je čebelaril spočetka v slamnatih koših, pozneje pa v Huberjevih (1814—1887) dvojčkih, toda z večjo mero satnikov. Ob opazovanju osjega gnezda je ugotovil, da vlada pri čebelah podoban red, osnovni zakon, po katerem se razvija zalega in vsa čebelja družina, nadalje, da je družina s satjem, medom in obnožino organska, nedeljiva celota, organizem, in da posamezni njeni člani niso zmožni samostojnega življenja. Življenje v panju se odvija nagonsko, strogo po naravnem redu,

ki ga mora čebelar pri svojih opravilih upoštevati. Čebelja zalega se razvija v obliki krogle in po njeni največji obsežnosti je povzel svojo racionalno (najprimernejšo) mero satnikov. Po teh ugotovitvah je sestavil svoj panj s pokončnimi satniki (26×41), ki visijo v panju povprek. Njegov panj se je pričel širiti že tudi med našimi naprednimi čebelarji, dokler se ni v prvem desetletju tega stoletja pojavil AŽ-panj, ki pa ima Gerstungovo mero satnikov.

Ko je Gerstung leta 1889. objavil svojo teorijo, so čebelarji »stare šole« z Dzierzonom vred, strnjeno nastopili proti njemu. V čebelarških časopisih se je razvila dolgotrajna in ostra polemika. Gerstung je bil bojevite narave, dober govornik, svoje nazore je znal dobro utemeljiti in razložiti, zato so njegovi nauki naglo in prepričevalno vplivali na čebelarje. Zaradi lažje obrambe je ustanovil celo svoj list (*Die Bienenzucht in Theorie und Praxis*), ki ga je urejeval 32 let (1895—1924).

Gerstungovi nauki so bili včasih tako važni, da je celo praksa postavila ob njih neke norme, mimo katerih nisi mogel, če si hotel veljati za naprednega čebelarja. Knjiga »Unsere Biene«, ki je eden najboljšejših nemških priručnikov, je popolnoma zgrajena na teh principih. Izšla je v neštetih nakladah.

Kmalu po prvi svetovni vojni pa so se zopet pojavili nasprotniki, ki so skušali omajati vsemogočno teorijo organističnega pojmovanja čebelje družine. Dr. Armbruster je nastopil tudi proti trditvi, da zalega matica v nekakih koncentričnih krogih. Objavil je več fotografij oziroma sheme zaleženih satov, navedenih po teh fotografijah, ki ne kažejo one pravilnosti v zaleganju matice, o kateri obširno razpravlja Gerstung. V novejšem času pa je Gerstungova teorija dobila nekoliko opore v odkritjih ruskih raziskovalcev čebeljega življenja Tjunina in Perepelove, da povzročča mleček trotavost čebel in da je trotavost čebel tista gonilna sila, ki privede družino do rojenja.

Gerstungova teorija o organski enotnosti čebelje družine in o kroženju krmilnega mlečka sicer ni mogla kljubovati naglo razvijajoči se znanosti (bio-

logiji in fiziologiji), vendar je dala mnogo migljajev za nadaljnje preučevanje čebeljega življenja. Za njegove zasluge v čebelarstvu mu je univerza v Jeni podelila naslov častnega doktorja.

Leta 1890. je izdal knjigo *Immenleben, Imkerlust*, kateri je sledilo še mnogo drugih. Znan je zlasti njegov priročnik »Der Bien und seine Zucht« (1901), ki je doživel mnogo izdaj.

Gerstung je bil velik praktik. Čebelaril je s 100 panji in je v marsičem izboljšal čebelarstvo. Znan je zlasti njegov turinški balon za pitanje čebel, točilo s pogonom spodaj, parni topilnik za vosek, prav tako tudi paviljon posebne oblike za panje njegovega sistema.

Gerstung je s svojo teorijo sicer pregnal mnogo čebelarstvo poezije, zato pa je mnogo koristil napredku čebelarstva.

Emil Preuss (1848—1910). Nemški čebelar Emil Preuss, ki je umrl pred dobrimi 40 leti, je znan tudi pri nas s svojo uvedbo prevešanja (prestavljanja) v čebelarstvo prakso, o kateri se je prav letos precej razpravljalo v »Slovenskem čebelarju«.

Služboval je kot računski svetnik v Potsdamu pri Berlinu in bil mnogo zdoma. Zato mu kot čebelarju rojenje čebel ni bilo pogodu. Po večletnih temeljitih poizkusih in skrbno premišljenih ukrepih je s prevešanjem satov rojenje popolnoma preprečil, dosegel močne družine in večji pridelek medu. Njegov način čebelarjenja je obsegal zlasti: **pripiranje družin** spomladi ob hladnem vremenu; **napajanje** z vodo v panju; **izenačevanje družin**, **prevešanje** pred razcvetom akacije, če je bilo potrebno, tudi po odvzemu akacijevega medu, **pripiranje matic** v začetku junija in s tem **omejevanje** zaleganja; uporabo **gradilnega satnika** in **vzrejo matic** Čebelaril je praviloma le z enoletnimi maticami in bil med prvimi, ki jih je označeval, sprva s prizrezovanjem kril, pozneje pa z lakastimi barvami.

Tudi pri čebelah Preuss ni zatajil svojega poklica in je vedno vestno zapisoval vse vrste podatkov, važnih in nevažnih. Svoje izsledke je objavil v knjigi »Meine Bienenzuchtbetriebsweise und ihre Erfolge« (1899, 1900), ki je prava zakladnica najčistejšega zrelega čebelarstva znanja in prevedena na mnoge jezike; med drugimi tudi na hrvaški. Dzierzon je rekel o njem: »Preuss je eden najiminenitnejših čebelarstvih teoretikov in praktikov. V svojem pionirskem, naravnost klasičnem delu postavlja le trditve, ki slonijo na znanstveni izkušnji in dolgoletnih temeljitih opazovanjih.« Matematik je našel matematika! In eden Preussovih somišljenikov je izjavil: »Ime Preuss pomeni v čebelarstvu zgodovini mejnik, s katerim se šele začenja uspešno čebelarstvo!«

šestdesetletnik je leta 1912. izdal svoje znamenito delo »Imkerfragen«, knjigo, ki je prinesla v napredno čebelarstvo mnogo svežine in izreden polet; doživela je v kratki dobi 6 izdaj. Tudi našim starejšim čebelarjem je bila priljubljeno berilo. Kuntzsch je zaradi preučevanja čebelarstva prepotoval malone ves svet. Ob tej priliki si je nabral dragocenih izkušenj. Prav zato so njegovi nazori tako trdni. Kuntzsch je žel povsod prodoren uspeh, zaslovel je tako rekoč čez noč in za čebelarje postal prava moda. Preussa je potisnil popolnoma v ozadje, dasi je od njega povzel prevešanje, ki pa ga je nekoliko izpremenil.

Njegov panj in način čebelarskega obratovanja se je v Nemčiji zlasti v njenem severovzhodnem delu precej razširil. Tovarnar H. Thie v Wolfenbüttelu je izdajal časopis »Praktischer Wegweiser für Bienenzüchter«, ki je priporočal Kuntzschev panj in njegovo metodo prav do zadnje vojne.

Ker je bil pri nas AŽ-panj že trdno zasidran, se Kuntzschev panj ni razširil, če izvzamemo nekaj osamljenih primerov v okolici Maribora in Ptuja, kjer je zlasti v pokojnem Davorinu Beraniču imel vnetega zagovornika. Beranič je v samozaložbi izdal brošuro »Temelji uspešnega čebelarstva« (Celje 1822), v kateri priporoča Kuntzschev panj, a iz že omenjenih razlogov ni dosegel svojega namena.

Medtem ko sta bila Gerstung in Preuss kolikor toliko originalna v svojih teoretičnih zaključkih in praktičnih izsledkih, moramo smatrati Kuntzscha na splošno za njihju posnemalca. Vsi trije predstavljajo v Nemčiji novo čebelarsko šolo, ki je dokončno zrušila Dzierzonov vpliv. V ostalem evropskem svetu je našla ta šola precej odmeva in zlasti pri nas v Sloveniji preprečila, da nismo krenili k ameriškemu načinu čebelarjenja. Njen vpliv se še danes kaže v AŽ-panju, ki je prav tedaj nastajal in dobil dokončno obliko. Ta panj je za naše pašne razmere najprimernejši.

Pred 30 leti je zapustil svoje čebele v Nowawesi pri Berlinu **Kuntzsch Maks**, nekdanji trgovec s pohištvom v Leipzigu in poznejši poklicni čebelar. Mož je bil dober računar in se je ravnal po pametnem načelu: »Malo dela, mnogo medu«. Njegova deviza je bila: »100 panjev čebel mora človeka dostojno rediti«. Njegov čebelnjak je bil vzor smotrne ureditve. Čebelaril je v panju svojega sestava, v tako imenovanem dvojčku, dostopnem od zadaj. Sati so stali na sankam podobai pripravi in jih je bilo možno vse hkrati povleči iz panja na preklopaa vrata, ki so mu hkrati služila za delovno mizo. Panj je opremil tudi z verando in begalnico lastne konstrukcije. Prezimoval je v medišču. Šele ko je imel tehniko svojega načina čebelarjenja natančno določeno in preizkušeno, je stopil z njo pred čebelarje. Kot

Sodobni AŽ — panj

Uvod.

Že naslov tega članka kaže, da se pri obravnavi našega enotnega panja s premičnim satjem ne mislim podrobneje ukvarjati z vprašanji, ki spadajo v zgodovino nastanka panjev sploh in še posebej našega panja. Vse to bom obravnaval morda kdaj drugič. V tej razpravi bom poskušal opisati le sodoben AŽ-panj, to je takega, kakršen je v svoji skoraj 50-letni rabi nastal in se nam zdi danes še najbolj primeren za čebele in najbolj priročen za čebelarja. Hkrati z opisom bom nakazal, kako opravljamo poglobljena dela v njem (to je sam način čebelarjenja). Podrobnejše opisovanje teh del pa seveda spada zopet v drugo poglavje, v poglavje o opravljanju čebel v AŽ-panjih.

Od prvega opisa AŽ-panja, ki ga je pričel objavljati pokojni A. Žnideršič v januarju 1910, leta v »Slovenskem čebelarju«, je minilo ravno 42 let. Prva konstrukcija AŽ-panja pa sega nazaj že v l. 1903. V tem času je torej A. Žnideršič opustil Gerstungov panj, kakor sam pravi »največ iz tega vzroka, ker ni pripraven niti za prevažanje niti za skladanje v provizorični skladanici na pasišču, zlasti ako ima nastavljeno medišče.« Obdržal je le mero njegovega satnika (42×26), dočim je prevzel sistem panja po Albertiju. Odtod ime Albertijev-Žnideršičev panj.

Od zadnjega opisa, ki ga je prinesla Jugova knjiga »Praktični čebelar« leta 1954 pa je prešlo 18 let. Med zgoraj navedenima časovnima razdobjema so izšli bolj ali manj popolni opisi AŽ-panja še leta 1922, v priredbi M. Humka kot dodatek k slovenskemu prevodu Janševega Popolnega nauka o čebelarstvu, tretja izdaja; l. 1922, v drugi izdaji Lakmayerjevega Umnega čebelarja; l. 1923, izpod peresa samega konstruktorja panja A. Žnideršiča v knjigi »Naš panj«; leta 1932, pa hrvatska in nemška izdaja knjige istega avtorja: Naša košnica in Reformen im Bienenzuchtbetriebe. Ne da bi se spuščal v podrobnosti, moram ugotoviti, da vsi ti opisi, če jih primerjamo v časovnem zaporedju, kakor so nastali, kažejo, kako je splošna raba in vsakdanja praksa AŽ-panj izpopolnjevala in prilagojevala potrebam čebel in čebelarja. K temu so seveda veliko pripomogle številne kritike, polemike in članki praktičnih uporabnikov, ki so o njem ali njegovih posameznostih tako rekoč od njegovega nastanka pa do danes skoraj neprekinjeno pisali v »Slovenskega čebelarja« in razpravljali na čebelarških shodih, predavanjih in tečajih.

Že iz teh površnih ugotovitev in njegove splošne rabe pri nas je razvidno, da so slovenski čebelarji zavestno osvojili ta panj kot enoten slovenski panj, kot panj, ki najbolj ustreza našim pašnim razmeram in razvoju čebel. V njem lahko čebelarimo, kot se nam zdi, na najprikladnejši in najbolj ekonomičen način.

Vsak, ki je kdaj hotel te ugotovitve, zrasle iz že skoraj 50-letnih izkušenj, na bolj ali manj cenen način ovreči, je naletel na enoten odpor in najbrž bi se mu prav tako zgodilo tudi danes, čeprav ne mislimo, da je naš AŽ-panj poln in za vedno najboljši.

Da iz te naše enodušnosti ne govori morda slepa zaverovanost vase, dokazuje to, da si naš AŽ-panj vse bolj utira pot tudi med čebelarje drugih republik Jugoslavije in da Nemci, ki v čebelarstvu niso zadnji, v poslednjih letih na-

črtno uvajajo »Einheitsblätterbeute«, to je panj, ki je konstruiran na istih osnovah kot AŽ-panj.

Tisti, ki nam zaradi poenotenja panja očitajo okorelost, delajo to zato, ker ne poznajo njegovih prednosti ali pa iz zavisti, ker sami ne morejo doseči doma enotnosti. Tak očitek pa je še iz drugih vzrokov napačen. Ta enotnost namreč ni niti v bivši kapitalistični družbi dopuščala eksploatacije čebelarjev z raznimi sumljivimi, več ali manj le za dobiček ustvarjenimi izumi »idealnih« panjev, kakor se je dogajalo drugod, in drugič je tudi naš AŽ-panj, kakor je razvidno iz vsega, doživljal in še doživlja razne faze praktičnih sprememb in izpopolnitev.

Prav zaradi vsega tega in še posebej, ker se je pokazala potreba po sodobnem opisu AŽ-panja, mislim, da je utemeljeno, če se znova lotim opisa našega AŽ-panja v obliki, kakršno ima danes in kakršna je za sedaj najprikladnejša za naš način čebelarjenja, zlasti še za prevažanje s pašo na pašo.

Preden pa preidem na opis samega panja, se moram ustaviti ob satniku, ki je ena izmed osnovnih značilnosti vsakega panja s premičnim satjem. In zato tudi našega AŽ-panja.

Satnik

Kakor sem že v uvodu omenil, je prevzel A. Žnideršič mero satnika, ki ga imamo v AŽ-panju, od Gerstunga. Razlika med Gerstungovim satnikom in satnikom v AŽ-panju je le v debelini letvic, iz katerih je sestavljen in v njegovi legi v panju. Gerstung je v svojem panju satnike prečno obešal, tako da sta bili daljši letvi satnika ob straneh, krajši pa zgoraj in spodaj (topla in visoka stavba); Žnideršič pa je ta satnik postavil v panj podolgem na tri grede (železne palice) z daljšo stranico spodaj in zgoraj, s krajšima pa nasproti prednji notranji steni panja in okencu (mrzla in nizka stavba), ki zadaj zapira plodišče oziroma medišče. Stabilnost satnika v panju, pravilno lego in razdaljo med satniki je uredil s kvačicami (ali kvačnicami), zabitimi (ali priritimi) v primernih razdaljah znotraj prednje stene panja in na notranji strani okenca v plodišču in medišču.

Matična rešetka deli AŽ-panj v dva dela: v plodišče in medišče. V obeh prostorih je enako število satnikov, to je po 10, skupaj 20. Vsi so iste mere in jih zato lahko uporabljamo v plodišču in medišču. Prvotno je imel AŽ-panj skupno 18 satnikov (9+9). Takih panjev je danes v rabi vsaj še 70%. Izkušnje pri prevažanju, razvoj čebeljih družin v panjih in tudi izkušnje glede rojivosti pa so pokazale, da je v marsičem panj z 20 satniki primernejši.

Satniki so narejeni iz mehkega lesa, da so toplejši in lažji, iz lipovine, smrekovine, jelovine in p. Les mora biti gost, da se pri zbijanju ne kolje, suh in brez grč. Letvice za satnike navadno režemo ob primerni šabloni na krožni žagi iz 27—28 mm debelih desk, ki smo jih prej poskobljali na debelino 25 mm. Na to debelino nažaganih letvic nič več ne skobljamo, ker čebele po nalahno raskavih lažje lazijo in nanje tudi lažje pritrjujejo satje.

Zunanje mere satnika so naslednje:

dolžina 410 mm, višina 260 mm in širina 25 mm.

Debelina vseh letvic satnika ni enaka. Pokončni letvici sta po 8 mm debeli, zgornja 15 mm in spodnja 10 mm. Zato je potrebno, če hočemo dobiti satnik zgoraj navedene zunanje mere, zgornjo in spodnjo letvico prirezati (pravokotno na njuno dolžino) na 394 mm in stranski letvici na 260 mm. Za pravilno prirezovanje letvic uporabljamo posebno pripravo. Iz te dolžine letvic je razvidno, da

sta stranski, pokončni letvi satnika pribiti na zgornjo in spodnjo letev in ne narobe, kakor delajo še nekateri. Zakaj morajo biti letve široke po 25 mm, mislim, da ni treba na novo dokazovati, opozoriti pa je treba še posebej, da morajo biti enotne širine zlasti pokončne letve satnikov, ker se bodo le tako vse enakomerno in trdno ujele med kvačice (kvačnice) v panju in bomo lahko le tako vse satnike potisnili v panj enako globoko.

Zgornja in spodnja letvica satnika sta debelejši, ker ležita v panju v vodoravni legi, sta daljši od stranskih in zato težje prenašata težo sata. Poleg tega ima satnik na svoji zgornji stranici po vsej dolžini še žleb, zaokrožene oblike, globok 5 mm in širok 21 mm. Satnike s tako izžlebljeno letvico na gornji strani čebele le redko prilepijo na rešetko ali strop v panju in z njimi, ko jih vlečemo iz panja, staremo manj čebel. Prav zato v zadnjem času čebelarji predlagajo, naj bi bila tudi spodnja stranica satnika tako izžlebljena in v tem primeru seveda kot zgornja 15 mm debela. Pri tem je potrebno opozoriti še na nekaj: žleb na zgornji stranici satnika mora teči po vsej dolžini (in prav tako seveda tudi na spodnji stranici, če ga imamo). Stranski, pokoncu stoječi letvici sata, ki sta pribiti na zgornjo in spodnjo, ga ne smeta zapirati, ker bi pri jemanju takih satnikov iz panja uničili ali poškodovali še več čebel. Zato morata biti obe stranski letvici na zgornjem in na spodnjem koncu prav tako polkrožno prirezani, kakor je izžlebljena zgornja (in spodnja) letev.

Na notranji, to je na spodnji strani ima zgornja letev po vsej dolžini po sredi 3 mm globoko in 3 mm široko zarezo, v katero porinemo gornji rob satnice pri njeni vdolavi v satnik, da jo tako lahko trdneje prilepimo. Tisti, ki pritrjujejo satnice v satnik tudi ob dolnji stranici, zahtevajo tak žlebiček celo na notranji strani spodnje letve. Tega pa ne priporočam nikomur, ker se satnice v panju zelo radi nategnejo in se, če ni praznega prostora ob dolnji letvi, ukrive. Vse štiri letvice zbijemo skupaj v pravokoten okvir

Najlepše, najpravilneje in najhitreje zbijamo satnike, potem ko smo vse letvice narezali na ustrezajočo dolžino, s pripravo za zbijanje satnikov.

Satniki AŽ-panja imajo pred drugimi tudi to prednost, da so brez razstojšč. Ker se sati v točilu tesno pritisnejo k zaščitni mreži koša, se manj lomijo kot n. pr. sati v visečih satnikih.

Dalje prihodnjič.

Slavko Raič:

Mesečna navodila

Z naslednjimi navodili se obračam na tisto našo mladino na kmetih in v mestih, ki ima priložnost, da se loti čebelarstva. Imeti mora vsaj nekaj veselja in tudi dobre volje, ki bo, v začetku morda majhna, a bo od leta do leta naraščala in jo bo končno neločljivo povezala s čebelicami. Saj je mnogo pametneje če proste ure in dneve prebije pri svojih ljubljjenkah in se pogloblja v nadyse zanimive tajnosti njihovega življenja in delovanja, kakor pa da zapravlja čas, denar in zdravje po gostilnah in drugod.

Kdor ima torej veselje in dobro voljo, naj začne misliti že sedaj, kako bo začel spomladi čebelariti. Že sedaj naj se dogovori s kakim izkušenim, dobro znanim čebelarjem, da mu bo spomladi prodal bodisi dva kranjiča bodisi enega ali dva naseljena AŽ-panja. Plača naj rajši kak dinar več, samo da bodo družine močne in zdrave. Lahko se mu tudi priporoči za enega ali dva zgodnja roja. V tem primeru naj si kupi že sedaj nove panje ter jih pripravi za prve družine.

Svarim vsakega začetnika pred nakupovanjem starih panjev in starih satov, čeprav so navidez cenejši. Z njimi vred lahko kupi tudi kako čebeljo bolezen. Prav tako svarim mlade čebelarje, da bi dali panje delat šušmarjem. Če kje, je tu potrebna skrajna natančnost, ki je šušmar ne zmore. Izkušeni čebelarji celo trdijo, da neoporečen AŽ-panj naredi le mizar-čebelar. Vse mere v panjih, vsi njihovi posamezni deli, tudi satniki, morajo biti med seboj do pičice enaki, sicer boš pri delu s čebelami preklinjal. Vse premakljive dele zaznamuj s številko panja (s šablono). Številka naj bo na čelni strani, zadaj in znotraj na levi strani panja, na vrateh in tudi na premični tablici v njih, kar je še posebno važno pri prevažanju. Koliko jeze si prihraniš, ker takoj več, h kateremu panju spadajo.

Nove panje je dobro od zunaj napojiti s karbolinejem; pridobijo na trdnosti in ne loti se jih črv, ki sicer v panjih naredi veliko škodo. Če jih pušiš čez zimo na prepihu in jih potem še obrišeš z mokro krpo, izgubijo kmalu neprijetni duh. Na čelni strani jih pobarvaj z različnimi barvami; to je važno za orientacijo čebel in mladih matic, kadar se ob plemenitvi vračajo v svoje panje. Znameniti opazovalec čebeljega življenja dr. Frisch priporoča štiri barve, češ da jih čebele najbolje razlikujejo: modro, rumeno, črno in belo. Moraš pa paziti, da sta med dvema panjema enake barve vsaj dva drugačna, to pa zato, ker si čebele ne zapomnijo le barve svojega panja, ampak tudi barvo obeh sosednjih. Ne bilo bi pa dobro, če bi pobarval le brade in morda še verande; vsa čelna stran naj bo enake barve.

Ko si tako pripravil zunanost, poskrbi še za notranost. Nabavi si, če misliš začeti z roji, satnice, ki jih dobiš v Čebelarni in jih vdelaš v satnike. Vprašaj starejšega čebelarja, kako to dela. V zimskih dneh ga sploh večkrat obišči ter ga povprašaj o tem in onem, kar ti je neznanega iz čebelarstva.

Starejši čebelarji se v zimskem času radi sestajajo. Poprosi jih, da tudi tebe sprejmejo v svojo tovarišijo. Če se ti to posreči, poslušaj pazljivo in ne varčuj z vprašanji. Ni te treba biti sram, saj so tudi oni bili nekdanj nerodni, kot si sedaj ti. Morda boš imel priložnost, da se udeležiš kakega tečaja. Ne zamudi ga, čeprav te bo stalo nekaj denarja; mnogo se boš naučil.

Vpiši se tudi v čebelarsko organizacijo in postani njen aktiven član! Naroči se na »Slovenskega čebelarja« in ga redno prebiraj!

Če se boš tako dobro pripravil, boš potem v praksi delal manj napak in se boš lažje poglobil v tajnosti čebeljega življenja. Pri čebelah opazovanje ni tako lahko kakor pri drugih domačih živalih, saj se pretežno razvija v temni noiranosti panja. Če hočeš spoznati posebnosti čebelje družine, moraš tu pa tam tako rekoč nasilno prodreti vanjo in motiti čebele pri njihovem delu. Že sedaj te opozarjam na to, da razdiraj čebelam gnezdo le takrat, kadar moraš. Prevelike radovednosti ne smeš pasti; pri začetnikih je to ena izmed največjih napak. Naučiti se boš moral, da boš že iz opazovanja čebel pri žrelu lahko sklepal, kaj se dogaja v panju.

Še nekaj besed tistim, ki so že začeli čebelariti.

Če ste čebele dobro zazimili in poskrbeli, da imajo dovolj primerne hrane, je poglavitna stvar mir. Čim manj se vznemirjajo, tem manj hrane porabijo, tem manj se jim nabere v zadku trebeža in zato tudi dalje časa ne čutijo potrebe, da bi se izpreletele in otrebile. Še posebej je to važno v dolgih zimah in v krajih s pogosto meglo. Ne vznemirjajte jih sami s štokrljanjem po čebelnjaku in nepotrebnim odpiranjem panjev. Če hočete vedeti, ali je brenčanje čebel pravilno, prisluhnite pri žrelu! Če slabo slišite, si napravite iz papirja

čevko, jo pritaknite previdno na enem koncu k žrelu, na drugem k ušesu, pa boste slišali. Našli boste morda družino, ki je popolnoma mirna. Ne vznemirjajte se takoj! Potrkajte malce s prstom po panju, pa bo rahlo zabrenčala in se kmalu zopet pomirila: odlično prezimuje. Če pa tudi krepko udarjanje nima odmeva, potem je v panju zagospodarila smrt in je najbolje, da takoj opravite pogrebščino. Čebele sežgite ali zakopljite, satje stisnite in prekuhajte, panj očistite z vročim lugom in ga potem ožgite še s spajalko! Bolje je storiti več kakor premalo, zlasti če je bila vzrok smrti nalezljiva bolezen.

Morda je pa družina umrla od lakote »pri polnih skledah«. Zgodi se namreč, da se je »utaborila« tam, kjer je bilo najmanj medu. Ko ga je zmanjkalo, je morala podleči, ker se v mrazu ni mogla premakniti čez sate. V tem primeru razkuževanje ni potrebno.

Če pri kateri družini opazite, da je preglasna, da neenakomerno brenci, da »joče«, zapišite to v svoj zapisnik — brez tega ne sme biti noben čebelar — ter se prvega toplega dne prepričajte, kaj je z njo. Pa o tem pozneje. Če silijo kljub mrazu čebele, ki niso grižave, na plan, je to največkrat znak, da so žejne. Jaz jim v tem primeru porinem v panj ob strani pri žrelu nekaj snega, pa se kmalu umirijo.

Vzrok vznemirjanja so lahko tudi miši. Včasih si naredijo gnezda v senu, otavi ali slami, s katero so zapaženi panji. Nastavite jim past ali po čebelnjaku previdno natrosite zastrupljena pšenična zrna! Zrna ne smete prijemati s prsti, sicer se jih miši ne dotaknejo. Hudo je, če so prišle drobne rovke v panj; spravijo se nad satje, ga razgrizejo ter si napravijo gnezdo. Razume se, da se spravijo tudi nad čebele, ki se silno razburjajo in izletavajo. Mišje zjedi najdete na bradi; po tem tudi spoznate, da je vsiljivka v gosteh. Čebele silno sovražijo mišji smrad. Če ste ugotovili rovke v panju, jih čimprej odstranite, četudi je precej hladno. Bo manj škode, kakor če jih pustite dalje časa notri. Miška ne more v panj skozi pravilno izrezano žrelo; če je žrelo previsoko, je treba namestiti zapahe. Ti so sploh potrebni, saj je treba žrelo čez leto večkrat zožiti ali razširiti. Ne pustite, da se vam mačke podijo po čebelnjaku ali da kriče okoli njega otroci!

Sinice in vrabci sedajo dostikrat na brado panjev in kljuvajo po njih. S tem izvabijo čebele in jih pohrustajo; lakota je huda reč! Nastavite pticam hrano daleč proč od čebelnjaka in pripravite panjem brade! To je dobro tudi zaradi tega, da ne piha veter notri in da sonce ne izvabi čebel — v prezgodnji grob. Saj čebela že pri 10° C navadno otrpne, posebno če sede v senco na kak predmet ali celo na sneg. Seveda ne smete potem zamuditi, da ob južnem vremenu brade odprete. Žrela ne smejo biti preveč priprta, ker potrebujejo čebele mnogo svežega zraka in se razburjajo, če ga jim primanjkuje.

Včasih se v žrelih nabere precej mrtvic; izbrskajte jih z ukrivljeno žico, da se žrelo ne zamaši.

Če se taka vznemirjanja ponavljajo, zapuste čebele toplo zimsko gručo in osamele na satju otrpnejo; odtod potem polna dna mrtvic in spomladi oslabele družine, povrh pa še često smrdljivi znaki griže po satju ali celo popolnoma grižavi panji.

Tu in tam je treba pred čebelnjakom odkidati sneg ali ga posipati s senenim drobirjem, da čebele lahko nanj sedajo. Ne mečite torej stran tega drobirja, ki ga je vedno dovolj, ko jeseni pažite panje. Sneg tudi prej skopni, če je tako posut.

(Dalje prihodnjic.)

Medica zori

Kar zmrdujte se, da so to samo pomije! Res sem poplaknil točilo in vse drugo, kar spada zraven. Niti satja nisem pozabil oprati, preden sem ga odnesel nazaj v panje. Vsaka kaplja medu, ki je zgrešila svojo pot v kanto, je našla milost v mojih očeh, pa vendar odločno oporekam, da bi kdo mojo medico zmerjal s pomijami. Kajti vsega tega je bilo veliko premalo, komaj toliko, kolikor je planiranih sredstev za kakšno električno centralo; pravi izdatki se začno šele takrat, ko je plan izčrpan. Nič drugače ni bilo z mojo medico. Ko sem spustil jajce v tisto oslajeno čorbo, je gladko padlo na dno: toliko da se ni razbilo, tako je bila redka. Priznam, da je bil to kočljiv trenutek. Popraskal sem se po glavi in dolgo preudarjal. Medica ni nujno potrebna, je nekaj, česar delovno ljudstvo — namreč jaz — ne potrebuje tako nujno, in bi se še dala odložiti za prihodnje leto. Res mi je od kraja, ko sem začel s čebelami, najbolj rojila po glavi ravno medica, pijača starih Slovanov, celo sanjalo se mi je o njej, čeprav si tega nisem upal nikomur povedati. Niti ženi. To bi jih slišal! Če hočem biti odkrit, bi prav lahko šhajal brez nje vsaj še eno ali dve petletki, saj sem jo pil doslej samo enkrat v življenju, že zdavnaj pred vojno, in mi niti vseč ni bila takrat. Toda v tistih časih sem še kaj malo vedel o čebelah in starih Slovanih!

Tako sem stvar torej preudaril na vse plati, kje bo manjša škoda. Šele potem sem vzel dve kili medu od tistega, ki je bil namenjen, da z njim vrnem lani kontrahirani sladkor. Toda niti kaplje več! Jajce je sedaj že nekoliko bolj počasi lezlo proti dnu, pa raztopina še vedno ni bila dovolj gosta in s težkim srcem sem se odločil, da se nameravanemu poizkusu odpovem. Letos še ne bom pil svoje medicine, mi pač ni usojeno! Pa sem naročil ženi, naj vsak dan nekaj te medene vode prilije kavi in naj pazi, da jo pospravi, preden se skisa. Ampak moje žene najbrž še ne poznate do zadnje dlake, saj je niti jaz ne. Še nikoli ni tako odločno rekla: »Nel« Sama je segla z zajemalko v kanto, kar brez tehtanja, potem pa še enkrat in še enkrat. Tako sem bil trd od groze, da je nisem mogel prej zgrabit za roko in ustaviti takšno brezbožno početje, dokler ni bila tekočina pregosta in je bilo treba priliti še precej vode, da je jajce lepo molelo ritko iz raztopine.

Pri moji veri, da mi ni bilo prav, med je le med. Toda prepozno je zvoniti po toči in navsezadnje je le dobro, da znajo ženske pokazati toliko odločnosti in poguma celo takrat, kadar nas možake pusti popolnoma na cedilu.

Sicer pa vem, da boste najprej vprašali, kako sem prišel do medu. Tega vam sedaj raje ne povem. To je skrivnost. Ne bi hotel trditi, da je to državna tajnost, in niti združna ne bo; čeprav zadruga ni brez masla na glavi, vsega ji pa vendarle ne smemo očitati. Ampak tudi privatnemu sektorju lahko pustimo, da kakšno majhno, čisto majčkeno skrivnost ohrani zase. Samo toliko vam lahko zaupam: kadar vam po časopisih in po radiu trobijo, da nekaj medi, nikar ne nasedajte. To je samo smotra čebelarske pripravljenosti, nekaj podobnega, kar od časa do časa priredi PAZ za svoje člane. Kadar se čebelarji peš in na konju poleg motoriziranih zbero s svojimi čebelami za Rakekom ali pod Krimom, jim rečejo: »Hvala lepa, sedaj greste lahko domov, plan medenja je za leto odložen.« Kadar nekje zares medi, se o tem molči, ali kvečjemu šepče. Pravo medenje je kakor vsako drugo resno delo: ne prenese čvekanja. Če

vam je toliko do medu, storite tako, kakor sem napravil letos jaz po ajdovi polomiji. Izvohal sem, kam so izginiili gadje z ajdovih pasišč in sem jo še tisto uro ubral za njimi. Res me je to stalo zimsko suknjo. Ujel sem še ostanke, ravno prav jih je bilo, da so čebele preskrbljene za zimo, jaz pa sem natočil toliko, da lahko vrnem državi lanski dolg. Še celo suknjo bi kupil nazaj, pa vrag si ga vedi, kdo jo je snel na starini. Hudo je, da smo pri nas ukiniili najbolj socialno izmed vseh ustanov, zastavljajalnico namreč. Sedaj pa se je treba vsaki stvari, ki mora od hiše, takoj odreči za vse večne čase. Ampak za letošnjo zimo me ni strah, letos me bo grela medica, za prihodnje leto pa nam obetajo tako visoke plače in takšno znižanje cen, da si že skoro, skoro upam misliti vsaj na volneno jopico.

Kakšna škoda, da čebele niso ljudje! Kako lepo bi bilo, če jih ne bi bilo treba niti prevažati, niti krmiti, ampak bi se čebelar na jesen samo postavil pred čebelnjak in jim prebral lepo pridigo, kako bodo prihodnje leto plavale v izobilju. Ako sam ne bi znal, bi mu šef in sindikat, ki sta oba tako tovariška, gotovo ne odrekla majhne usluge. Toda mrhe čebelje se ne zmenijo za lepe besede, strokovnjaki trdijo celo, da so gluhe. To je vsekakor preveč lagoden odnos do življenja, vreden vse graje.

Kaj hočemo, kar je, to je, treba je računati z dejstvi. Moja medica je takšno dejstvo in računam z njim. Medeno raztopino sem skrbno prekuhal in posnel pene, vse kot mora biti. Potem sva jo z ženo natočila v demižon, kakor se uradno imenuje takšna trebušasta steklenica, ki se dobi na industrijske bone. Šele potem, ko se je stvar ohladila, sem dodal kvasnih glivic, ukrađenih nalašč v ta namen iz laboratorija na agronomski fakulteti. Stale so me lepo steklenico medu. Ampak te so vam glivice, da jih je veselje pogledati, kako se začno prekopicjevati v steklenici, ko se napijejo medu. Po tej plati moram priznati, da je to bila moja prva kupčija v življenju, pri kateri sta bili obe stranki zadovoljni, namreč jaz in glivice. Celó žena je bila navdušena, ko sem ji dovolil, da si sme stvar ogledati. To je sicer proti mojim načelom, ampak pri ženi sem tako rekoč moral napraviti izjemo. Pamžem je vstop v sobo strogo prepovedan. Saj jih zato pošiljam v šolo, da se seznanijo s čudesi narave. Svoje kipelne vehe vendar ne bom spravljal v nevarnosti! Preveč sem si belil glavo z njo. Sestavil sem jo iz cvetličnega lončka, gumijaste cevi, ki se je slučajno našla pri hiši, in kozarca spodaj. Za tesnilo sem žrtvoval satnico. A je to veha, da jo je bilo veselje pogledati, posebno prve čase, ko je včasih tako mično grgrala. Sem sicer skromen človek, mislim pa le, da je zlahčnost medice zelo, zelo odvisna od dobre vehe. Vsaj to zadoščenje imam, da je po tej plati v redu, kajti ko sva z ženo pregledovala recepte v »Slovenskem čebelarju«, mi je skoro upadel pogum. Kar hudo me je imelo, da bi se obrnil na kakšno dobrodelno ustanovo v Ameriki, naj mi za božjo voljo pošlje vsaj ščepec pomarančnih lupin. Pa sem se zbal, da me ne bi kdo javno razkrinkal v časopisih, kako izrabljam ameriško pomoč. Tudi takso zanje bi težko utrpel.

Upam pa, da bo moja medica kar dobra tudi brez pomarančnih lupin in drugih dišav, ki še manjkajo v njej. Sodim celo, da bo kar odlična. To sklepam po različnih znakih, ki strokovnjaku mnogo povedo. Eden izmed najbolj zanesljivih je barva. Kadar posije sonce v kot, kjer stoji na pručici demižon, se vam zaiskri kakor zlato. Vrela je ravno pravšen čas, niti dneva več ali manj, kot je predpisano. Gošča se je lepo usedla na dno. Vsak dan je bolj čista. Treba jo bo pretočiti, toda ne takoj. Vsaka stvar ob svojem času. Medici je treba pustiti, da dozori. In potem?

Prav res, da še ne vem, kaj bo potem. Mislim, da jo bom pil. Pa ne sam, od tega nima človek nobenega užitka. Rad bi vas vse povabil na kozarček ali dva, pa se bojim, da je bo premalo. Ampak nič ne de. Če že ne pridete vsi, pa pošljite vsaj delegate, ki je bodo deležni v vašem imenu. Lepo bomo posedli okrog mize, nakar bom slavnostno prinesel prvo steklenico in natočil. Potem bomo dvignili kozarce proti luči, da bomo videli, kako se iskri. Nato je bomo povohali, prej ne sme prva kaplja na jezik! Kajti kar je res lepega in zlahtnega, je treba uživati z vsemi čuti. In napijali bomo! Najprej čebelam. Zaslužile so si to, revice. Drugi pridem jaz na vrsto; tudi moj delež zaslug ni majhen. Tretjič bomo pa nazdravili vam, vsem ljudem dobre volje, ki veste, kaj je čebela in znate ceniti vse, kar je zares lepo in dobro.

Odkrito vam povem, da kar dočakati ne morem tega trenutka. Kadar se sklonim k demižonu, me nekaj privzdigne. Začnem hoditi po sobi gor in dol in kar duši me, čeprav ne trpim za naduho. Ni drugače, da odprem okno in gledam na cesto. Dovolj dolgo sem že na svetu in vem, da gledajo skozi okna samo ljudje, ki po nečem hrepene ali imajo česa odveč. Dvajset let, deset mesev in tri dni sem si že nabral po zadnji statistiki v državni službi, pa nisem nikoli občutil potrebe, da bi pogledal skozi okno. To se mi dogaja šele, odkar sem čebelar in sicer uspešen čebelar, ki ima v enem kotu medico in v drugem kanto z medom. — Zdaj šele vem, kaj se pravi uspeh. Zdaj razumem ljudi, ki so se povzpeli do avtomobila, da ne morejo biti nikoli pri miru, ampak jih neprestano zanaša zdaj sem, zdaj tja.

Tudi mene zanaša, čeprav svoje medicine še niti pokusil nisem. Ne da bi si česa domišljjal, ampak ravno toliko, kot je prav. Postati čebelar je srečno naključje, ampak razviti se v dobrega čebelarja, takšnega, ki premore med in medico, je najvišji dosegljivi cilj v življenju. Mogočno soglasje osebnosti in sposobnosti! Triumf moči in volje! In sploh...

Nisem še okusil svoje medicine, pa že razumem stvari, ki so navadnim smrtnikom prikrite. Vidim, kako se stvari čudovito prepletajo med seboj in razločujem skrivnostne odnose med njimi. To je dialektika življenja. Veliki Darwin je napisal: »Ako ne bi bilo starih devic, ne bi bila Anglija velesila!« Kajti stare device rede mačke. Mačke pa zatirajo miši, ki so najhujši sovražniki čmrljev. Brez čmrljev ne bi bilo dovolj semena črne detelje, ki je najvažnejša hrana angleških ovac. Moč Anglije pa sloni na volni. Tudi mene prešinjajo genialni utrinki in upal bi si trditi, da brez čebelarjev svet ne bi bil takšen, kakršen je. Čebelarji goje čebele. Brez njih ne bi bilo medu. Radoveden sem, iz česa drugega bi lahko kuhali medico. Brez medicine se starih Slovanov niti Rusov ne bi namnožilo, da jih je kakor listja in trave. In ako jih ne bi bilo, komu drugemu bi v dvajsetem stoletju še šinilo v glavo, da bi hotel odrešiti svet.

To so važne misli in dognanja za naš čebelarski stanovski ponos. Nikoli ne bi tega odkril brez medicine v kotu. Ampak ko mi je včeraj žena zaupala, da jo po vsej verjetnosti spet nekaj na poti, sem se ovedel teh velikih resnic, kar zvrtele se mi je v glavi pri teh odkritjih in verjemite mi, da sploh nisem poslušal njenega obupnega tarnanja: »Joj, kako bomo živeli?«

I, bo že kako! Kako bomo živeli, tega res ne vem, vem pa, da jo bomo pili. Medico namreč. Da bi bila že kmalu zrela!

In potem?

Potem pa se vrnemo k čebelam.

Čebelarske opazovalnice v novembru 1951

Iz poročil je videti, da so čebele v novembru še pridno izletavale. Le Livold in Dražgoše navajata, da tamkaj ni bilo izletnih dni. November je bil precej deževen. Največ deževnih dni (15) je bilo v Žerovnici na Notranjskem in Križah na Gorenjskem, najmanj (8—9) pa v Št. Lovrencu na Dravskem polju, Dobu pri Mirni, Tinjanu in Prosenjakovcih. Od 1. do 7. in 29. ter 30. v mesecu so bila v Dražgošah tla že pokrita s snegom, v istem mesecu so pa čebele še nabirale cvetni prah v Dobu pri Mirni 8 dni, v Novem mestu 9 dni, v Prosenjakovcih pa kar 11 dni. Opazovalec iz Doba pri Mirni pravi, da so prinašale obnožino iz repnega cvetja.

Pri poročilu za september in oktober je treba 5. odstavek popraviti (takole: stavek 3):

Tožijo, da domačemu medu delajo silno konkurenco nizke cene uvoženega medu, da pa je nasprotno cena krmilnega sladkorja pri 100 kg za 20 šv. fr. višja kot je bila v vojnih letih.

Dodatno k poročilu za mesec november 1951.

Navedemo naj, da je razmeroma visoki porabi medu v letošnjem novembru krivo najbrže zelo vlažno vreme. Zanimivo je, da je bila povprečna uporaba medu v letih 1935 do 1941 v novembru samo 66 dkg, prav tako v letih 1946 in 1950 tudi le 64 dkg in da se v nobenem navedenih let poraba ni dvignila v novembru nad 84 dkg. Slično znaša tudi 25 letno povprečje švicarskih opazovalnih postaj za november le 66.6 dkg.

Opazovalnice v novembru	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Sred. mes. toplina	Izletni dnevi	Sončni sij ur
	I.	II.	III.				
	mesečni tretjini/dkg						
Breg — Tržič	—	—	—	—30	6,2	2	63
Preddvor — Kranj	—	—	—	—	—	—	—
Škofja Loka — Virmaše	—	—10	—25	—35	7,7	6	61
Dražgoše	—20	—10	—40	—70	4,4	0	54
Tinjan	—20	—30	—30	—80	6,0	9	86
Žerovnica	—35	—35	—25	—95	7,2	5	61
Ribnica	—	—	—	—	—	—	—
Livold	—20	—20	—10	—50	—	—	66
Dob	—40	—30	—30	—100	5,1	10	58
Novo mesto	—40	—40	—	—80	8,5	16	91
Novo mesto - Grm	—60	—40	—25	—125	8,8	15	—
Selnica	—70	—50	—50	—170	7,5	16	115
Donačka gora	—	—	—	—	8,0	9	—
S. Lovrenc n. D. p	—55	—80	—25	—160	8,5	11	130
Mala Nedelja	—60	—30	—50	—140	8,5	19	119
Prosenjakovci	—30	—50	—30	—110	8,6	17	124
D. Lendava	—10	—15	—20	—45	8,7	10	86
Povprečki				—92	7,9	9	85
Opazovalnice: Brest, Črmošnjice, Dobova, Dragatuš, Krka, Ponoviče, Pristava, Renče, Št. Jurij pri Celju niso poslale poročila.							

MALI KRUHEK

Zunanji opaž. Pri sosedu Stefanu sem videl že nekaj zim panje opažene tudi na zunanji strani za vrata, tako da panjev, če si stopil v čebelnjak, sploh nisi videl, ampak si opazil samo nekako leseno ograjo, ki je tiščala otavo k panjem.

Stefan je prišel do izkušnje, da v tako opaženih panjih, v katerih sta seveda tudi po dve slamnici, daljša pri okencih in krajša v medišču, čebele prav dobro prezimijo. Še važnejše pa je morda to, da ostanejo slamnica in vrata vso zimo in pomlad popolnoma suha, brez vsake vlage in plesnobe. Čebele imajo zadosti toplote, imajo popoln mir pred mišmi in podganami, a tudi zunanji šum pride v manjši meri do njih. Celo ropota, ki ga kolikor toliko povzroči čebelar, ako še tako previdno stopi v čebelnjak, skoro ne slišijo. V tako opaženih panjih porabijo čebele manj medu, pa tudi nevarnost griže se s tem močno zmanjša.

Kako je ta opaž narejen? Stvar je čisto preprosta. Ko čebelar zazimi družino, pripravi vse potrebno za zunanji opaž, namesti pa ga šele tedaj, ko pritisne oster zimski mraz, to je sredi decembra, ali kadar pač ta mraz nastopi, včasih prej, včasih pozneje.

V oddaljenosti 20 cm od panjev pritrdi pri tleh z vijaki precej močno letev od ene stranske stene do druge, torej po vsej dolžini čebelnjaka. Zgoraj malo više od vrhnjih panjev pritrdi še eno prav tako dolgo letev na obeh koncih tramiča, ki sta v ta namen privita ob vsaki stranski steni. V čebelnjak prinesi nekaj enako dolgih desk (plohov) in potrebno količino otave.

Kadar pride čas, je delo hitro opravljeno. Nekoliko proč od stene postavi pokonci ali recimo, prisloni na letvi s tiste strani, ki gleda proti panjem, prvo desko, nato pa od tal do vrha natlači v prostor za panji otave. Drugo desko postavi približno 25 cm na levo ali na desno od prve ter prazni prostor med njo in panji zopet zatlači z otavo. Tako namesti še tretjo desko in vse nadaljnje, dokler ni delo opravljeno. Zdaj zakriva vse panje

odzadaj 20 cm debela plast opaža, ki ostane tja do srede ali do konca aprila, kakor že kaže vreme in toplota v naravi. Čim dalje, tem bolje!

Kako pa, kadar je treba spomlad panje pregledati? Nič lažjega kot te! Pred opaževanjem je treba na pod za panji zarisati tam, kjer se stikajo, s svinčnikom dolge črte in med njimi napisati številke spodnjih in zgornjih panjev. Če hočeš pregledati kako sumljivo družino, ni treba podirati celotnega opaža, ampak ga podreš samo tam, kjer je družina potrebna pregleda. Pogledaš na tla, poiščeš številko panja in takoj veš, kje je družina. Ko odmakneš desko in vzameš proč otavo, družino lahko pregledaš. Ko po pregledu vrata zapreš, deneš desko nazaj, kjer je bila poprej, zatlačiš odmetano otavo in opaž je spet v redu. Če pa hočeš pregledati vse panje, moraš odmikati deske po vrsti in zatlačiti otavo, kakor si to naredil pri prvem opaženju.

Ker pustim družinam jeseni 12 do 13 kilogramov zimske zaloge, sem glede hrane brez skrbi do konca aprila, stanje družin pa presojam pri žrelih. Če čebele lepo izletavajo in odnašajo mrtvice ter v veliki meri donašajo v panj obnožino, se mi zdi, da nimam kaj stikati po panjih in jih po nepotrebnem hladiti.

Ko bi bil pred desetimi leti vedel za koristi takega opaža, bi ne imel zdaj nekaj od vsakoletne vlage močno pokvarjenih vratice. Pivčan.

Kaj vse sem videl med pregledovanjem čebelnjakov. Zame kot čebelarja in čebelarkega učitelja je bil pregled čebeljih družin zanimiv, kajti kolikor čebelnjakov toliko posebnosti in toliko različnih čebelarjev sem našel. Našim ljudem, ki se ukvarjajo s čebelarstvom, manjka še mnogo strokovnega pouka. Prav po različnih merah se pozna, kako smo še zaostali. Različni so zlasti kranjčiči, pa naj bo že po dolžini, širini ali višini. Imel sem vtis, da so bili napravljeni šele takrat, ko je roj že visel na veji. Pri pregledovanju pa sem našel še prave drevesne panje, ležeče klade, ki so bile primerno podložene. Čebelarji so

imeli čebele v svinjakih, v šupah, pod kozolci, na podstrešjih, ob koncu hiš, itd. Bilo je tudi mnogo čebelnjakov, v katerih že leta in leta ni bilo čebeljih družin.

Najbolj me je osupnilo, da je ležalo satje razmetano in raztreseno po tleh v čebelnjakih in okrog njih. Čebelarji se še ne zavedajo, kako veliko vrednost ima vosek in kako nam ga povsod primanjkuje.

Marsikje je bilo v čebelnjakih toliko nesnage, da res ni čudno, če se pojavljajo razne čebelje bolezni. Često sem bil prisiljen govoriti o čistoči, ki mora vladati pri čebelah in v čebelnjakih.

Skoro neverjetno se bo komu zdelo dejstvo, da je bilo nešteto družin brezmatičnih, še več travatih. Vsak dan sem našel 15 do 20 odstotkov takih družin. Kaj je bilo temu vzrok, mi ni vedel nihče povedati in pojasniti. Čebelarji so tožili, da ne pomnijo leta, v katerem bi se sprašilo tako malo matič.

Mnogo je bilo v lanskem letu tudi rojev-lakotnikov. Temu se ne smemo čuditi. Saj ni bilo od spomladi dalje nobene izdatne paše. Odpovedala je tudi paša na pravem kostanju. Čebele so nabrale mnogo obnožine.

Slednjič je odpovedala še paša na ajdi, kjer pa je ajda medila, je to trajalo kvečjemu kako uro na dan. Ko je ponehala paša, se je začelo splošno ropanje. Najhuje je bilo 8. in 9. septembra. Po nekaterih krajih so čebele izropale po več AZ-panjev in kranjičev. Čebelarju Gazvodi iz Gotne vasi so izropale samo v enem dnevu 6 AZ-panjev od tridesetih. Pred čebelnjaki so bila tla kar posuta z mrtvicami.

Čebele večinoma niso nabrale zimске zaloge. Morali smo krmiti ali pa družine združevati. Pripomnim naj še to, da je ajda v višjih legah dobro medila.

Povsod od Št. Jerneja pa do Pristave v Gorjancih prevladujejo čiste sivke. Nič drugače ni na Trški gori, Grčevju in Vinjem vrhu. A. Lilija.

Medica svoje vrste. Že nekaj let delam na prav preprost, hiter in lahek način iz medu pijačo, ki vsakomur ugaja, kdor jo pokusi. Ne vem, če jo smem imenovati medico. Prišel sem do tega načina slučajno, bolj iz nekeke zadrege.

Ker je sadovnjak na samoti in je sadje še nezrelo izginjalo, sem potrgal in otresel ne povsem dozorela jabolka in hruške ter jih stisnil v sadjevec. Bilo je te robe za dva majhna sodčka. Ker pa se mi je zdelo, da pijača ne bo kaj prida, sem za poskušnjo dal med vrenjem v en sodček nekaj kilogramov medu.

Sadjevec v prvem sodčku je bil po končanem vretju moten in kisel, da bi koza vriskala, če bi ga pila. Ko sem pa na pomlad odprl drugi sodček, je bila tekočina v njem kristalno čista, precej močna in prijetnega okusa. Tudi rezna je bila, ker je bilo v njej precej ogljikove kisline. Tako sem prišel do te pijače brez posebnega truda. Tolminski.

Prevaževalci čebel v ajdovo pašo, pozor! Nekje na Dolenjskem v okolici Novega mesta se je zgodilo tole: Čebelar prevoznik, ki ima 54 AZ-panjev, z dodeljenim ajdovim pasiščem ni bil zadovoljen. Po posredovanju KLO-ja je dobil prostor bliže glavne ceste v vasi, v kateri čebelarji pet domačinov s približno 40-imi panji. Domačini so se proti temu pritožili, a pritožba ni zalegla, ker je dovoz dovolil KLO.

Po končani ajdovi paši med 7. in 10. septembrom so čebele izropale domačinom več panjev. Čebelarji izropanih panjev so obdolžili in obtožili dovažalca, češ da so bile njegove čebele tiste, ki so izropale njih panje in uničile družine. Bajse so imeli za to tudi dokaze. Od njega so zahtevali 20.000 dinarjev odškodnine.

Ker pa čebele niso ropale dinarjev nego med, je prevoznik v spravo namesto 20.000 din ponudil 20 kg medu. Njegovo ponudbo so oškodovani čebelarji po nasvetu odvetnika sprejeli. Obtoženec namreč ni odpeljal čebel 10. septembra, kakor mu je bilo v dovolilnici predpisano, temveč šele dan kasneje.

Tako se je končala v Novem mestu prva sodna razprava, ki so jo povzročile ropajoče čebele. A. Lilija.

Čebelar o pustu in na cvetno nedeljo. Letos sem slišal na Štajerskem, kakšne dolžnosti ima dober čebelar. Čebelar na pust ne sme od hiše, sicer mu pobegnejo vsi roji; čebelar mora na cvetno nedeljo svojo butaro (prezme) postaviti nizko v kot, če noče, da se mu roji usedejo visoko.

Vsem čebelarskim društvom in članom!

Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani sporoča in naroča vsem čebelarskim društvom naslednje:

1.) Najkasneje do 29. februarja 1952 naj društva na tiskovinah, ki so jih prejela, pošljejo Zvezi čebelarskih društev letno poročilo o svojem delovanju. Ker bi vsako zavlačevanje s poročili povzročalo velike težave in oviralo delo Zveze, še posebej opozarjamo vse odbore društev, da se držijo določenega roka in tako store svojo dolžnost.

Tiskovino »Letno poročilo« naj izpolnijo odbori društev natančno in v vseh rubrikah. Zaradi varčevanja s papirjem nismo dali natisniti novo tiskovino, ker imamo še stare dovolj v zalogi; zato naj odbori pri izpolnjevanju tiskovin sami popravijo tista mesta, ki se nanašajo še na bivšo Čebelarsko zadrugo.

Čeprav je minilo že več mesecev od naše reorganizacije, to je od ustanovitve samostojnih čebelarskih društev po vseh okrajih in od ustanovitve Zveze čebelarskih društev, ni med Zvezo in društvi z majhnimi izjemami nobene organizacijske povezave. Do danes so namreč včlanjena v Zvezo čebelarskih društev Slovenije le društva; Ljubljana in okolica, St. Lovrene na Dravskem polju in Trebnje. Vsa druga društva pa svojega vstopa še niso prijavila, niti niso plačala Zvezi na ustanovnem občnem zboru določene članarine po 5 din za vsakega člana.

Res niso vsega tega kriva sama društva, vendar je skrajni čas, da še pred svojimi občnimi zbori in občnim zborom Zveze uredijo te svoje odnose, če hočemo, da bo delo steklo.

2.) Prav tako naj društva pošljejo Zvezi natančen seznam svojega članstva po stanju iz leta 1951. Tudi te tiskovine so društva prejela. Seznam naj bo sestavljen po družinah, v katere člani spadajo.

Kakor je znano že iz oglasa v Slovenskem čebelarju in iz poročil o

sejnih sklepkih odbora Zveze, imajo člani včlanjenih čebelarskih društev, društva in družine pri nakupu čebelarskih potrebščin v Čebelarni 5 do 15% popusta. Zato pa je nujno potrebno, da se društva takoj včlanijo v Zvezi, da pošljejo Zvezi zaradi evidence takoj točen seznam svojega članstva za leto 1951 in da izdajo vsem svojim članom članske izkaznice, ker brez njih ne bodo mogli imeti popustov pri Zvezi in jim Zveza pri določanju odkupne cene njih čebelarskih proizvodov (medu in voska) ne bo mogla dajati nobene prednosti.

3.) V letu 1952 bo Slovenski čebelar izhajal redno vsakega 15-tega v mesecu. Zaradi zvišanih tiskarniških stroškov bo letna naročnina za člane predvidoma 300 din, za nečlane pa 400 din. V primerjavi z višino naročnine drugih sorodnih časopisov, bo Slovenski čebelar še vedno najcenejši, v primerjavi s ceno medu pa bo tudi ta naročnina nižja od predvojnne. Čebelarska društva oziroma čebelarske družine, ki bodo same pobrale naročnino od svojih članov in jo skupno za vse svoje člane — naročnike s spiskom poslala Zvezi, si smejo od zneska 300 din (kolikor znaša letna naročnina za vsakega posameznega člana), pridržati za stroške po 20 din od vsakega člana. Teh 20 dinarjev pa jim Zveza ne bo priznala za tiste njihove člane, ki bodo naročnino sami poravnali direktno pri Zvezi. Ko bodo društva ali družine tako zbrale večje zneske naročnine, naj jo odpošljejo po položnici Zvezi skupaj s seznamom (ime, priimek, poklic, kraj stanovanja, ulica in hišna številka, pošta) naročnikov. Na položnici zadaj pa naj napišejo, da je denar namenjen za naročnino »Slovenskega čebelarja« za leto 1952 in za toliko in toliko naročnikov.

S pobiranjem naročnine ne odlašajte, ker bomo le prvi dve številki tiskali v večji nakladi, kasneje pa bomo naklado določili po številu na-

ročnikov, ki bodo plačali naročnino vsaj v prvi tretjini leta 1952.

Od naročnine Slovenskega čebelarja za leto 1951 in za prejšnja leta nam člani dolgujejo še skoro 200.000 din. Vemo, da je tega krivo tudi neredno izhajanje lista, vendar pa je temu glavni vzrok malomarnost in nezavednost določenega dela našega članstva in društvenih odborov. Ti pač nočejo vedeti, da Slovenski čebelar izhaja zato, da **koristi in izobražuje članstvo**, ne pa zato, da bi Zveza imela od njega materialno korist. Prav zaradi izgube, ki jo ima Slovenski čebelar zaradi nerednih plačnikov, bo izhajal leta 1952 list v prvih mesecih le na 16-tih straneh. Povečal se bo, če bodo naročniki opravili svojo dolžnost, posebej pa še **zamudniki**. Z drugimi besedami se to pravi, **izgubo, ki nastaja zaradi nerednih plačnikov, morajo hočeš nočeš kriti tisti, ki izpolnjujejo redno svoje dolžnosti**. Kakor se to čudno sliši, pa je le tako. Zato je dolžnost vsakega člana, odborov društev in družin, da neprestano opozarjajo zamudnike in jih prepričajo o tem, da z odlašanjem plačevanja naročnine ne škodijo le čebelarski skupnosti, ampak tudi samemu sebi. Kdor pa bi namenoma poskušal izrabljati našo čebelarsko skupnost, za tega ni prostora med nami. Zavedajo naj se, da

mora Zveza sproti plačevati tiskarni tiskarske stroške za vsako številko.

4.) Ker bo odslej, kakor smo že omenili, list redno izhajal vsakega 15-tega v mesecu, pozivamo društva, da pravočasno sporoče uredništvu in tudi odboru Zveze datume svojih občinih zborov, da homo to lahko objavili v listu, in da bo Zveza po možnosti poslala svojega zastopnika na občini zbor. Prav tako naj društva takoj po občinih zborih pošljejo za list kratko poročilo o občinem zboru, da se bo tudi v Slovenskem čebelarju poznala naša večja povezanost in delavnost. Občini zbori čebelarskih društev **morajo biti najkasneje do 15. marca končani**.

Pa še druge dolžnosti naj čebelarji izpolnijo. Pišejo naj v naš list o svojih čebelarskih izkušnjah, načinu čebelarjenja i. p., da bo naš list bolj pester in zanimiv. Uredništvo bo rado objavilo vsak prispevek in piscu njegov trud tudi plačalo.

Zgrabimo z novim letom še z večjo vneto za delo, da bo naša organizacija močna opora čebelarjem in da bo koristila čim bolj tudi delovnemu ljudstvu.

Vsemu članstvu in društvenim odborom naša zahvala za dosedanje delo v čebelarski organizaciji. Srečno in medeno Novo leto!

Delovanje izvršnega odbora Zveze

5. seja dne 22. XI. 1951. Podpredsednik tov. Cvetko je poročal o delu odbora in odsekov. Na povabilo odbora je bil na seji navzoč tudi zastopnik DOZ-a tovariš Petelin, ki je poročal, kakšen je položaj glede zavarovanja čebel. Izjavil je, da je Glavna uprava DOZ-a v Beogradu kljub majhnemu številu čebelarjev zavarovancev potrdila za leto 1951 iz preventivnih sredstev 300.000.— din podpore za bolezenski pregled čebelnjakov. Podpredsednik se je v imenu odbora in vseh čebelarjev zahvalil DOZ-u za velikodušno pomoč, ki nam jo nudi pri zatiranju čebeljih bolezní, in obljubil, da bo odbor ob vsaki priliki prepričeval čebelarje o veliki koristi, ki jo imamo, če se zavarujemo. Da bi omogočili vsakemu čebelarju zavarovanje čebel, smo na seji določili

tri osnovne zneske za zavarovanje čebeljih družin v AZ-panjih, in sicer: 2.000, 4.000 in 6.000 din; za polovičarje 1.600 din in za kranjiče 800 din. Vsak čebelar bo poljubno lahko izbral izmed zgornjih zneskov višino zavarovanja za svoje panje.

Ker je višina dosedanjega kredita, s katerim razpolaga Zveza, premajhna, je odbor sklenil zvišati kredit pri Narodni banki.

Tov. Mihelič je poročal o težavah pri izhajanju Slovenskega čebelarja. Za leto 1952. je po njegovi izjavi urejeno vse optrebno, da bo list redno izhajal na 16 — 24 straneh vsak mesec do 15. Na njegov predlog je odbor sklenil izdati »Čebelarsko čitanko« s strokovnimi čebelarskimi članki. Čitanka naj izide v letu 1952.

4. seja dne 12. X. 1951. Sklepe zadnje seje smo izvršili. V službo smo sprejeli kot strojepisko tov. Grošljevo. Del prispevka za kataster ajdovih pasično bomo odstopili samo tistim društvom, ki so pri tem delu sodelovala in naredila nove katastre.

Čebelarška družina Središče ob Dravi naj na svojo prošnjo za ustanovitev društva sporoči, koliko članov bi se v to novo edinicu vključilo.

V letu 1952 bomo izdali novega »Praktičnega čebelarja«. To delo so prevzeli tov. Mihelič, Bukovec in Rojce.

6. seja dne 21. XII. 1951. Sklepi zadnje seje so bili izvršeni.

Sestanek sotrudnikov Slovenskega čebelarja

Na povabilo Zveze čebelarških društev so se sestali 2. decembra 1951 sotrudniki »Slovenskega čebelarja«. Sestanka se je udeležilo 11 čebelarjev iz Ljubljane. Zunanji niso bili povabljeni, ker je treba povsod varčevati. Poslevodeči podpredsednik Zveze tovariš Cvetko je pojasnil namen sestanka in poudaril, da je bilo nerednega izhajanja lista poleg ostalih težkoč krivo tudi pomanjkanje primernih člankov.

Tov. Rojce je v svojem poročilu obširno opisal križe in težave, s katerimi se mora boriti list. Med članstvom ni zanimanja. Uredniški odbor mora za vsako številko mašiti vrzeli s svojimi prispevki. Pogrešamo poročil čebelarških društev, kar je dokaz, da organizacija peša. Prispevkov za »Mali kruhek« in za »Posvetovalnico« ni. Uredniški odbor je sklenil, naj bi izhajal list redno vsak mesec. Prva številka novega letnika naj bi bila dotiskana 15. januarja 1952. Potrebni prispevkov zanjo pa uredništvo še nima. Zato naj bi mu navzoči sotrudniki pomagali iz zagate.

Bivši urednik lista tov. Bukovec je poudaril, da pri čebelarjih zanimanje pada, odkar je bila stara čebelarška organizacija razbita. Naraščaja ni. Stari in redni sotrudniki lista so pomrli. Zato seveda ni gradiva, zato so zaspala predavanja po društvih. Čebelarstvo rešujemo samo za zeleno mizo. Mnogo je krivo današnjega stanja lista tudi njegovo neredno izhajanje. Priporočal je, naj bi list izhajal vsak mesec na 16 straneh.

Ceno listu za leto 1952. smo določili za člane na din 300.— za nečlane in za inozemstvo pa 400.— din letno. Društva, ki bodo skupno pobrala naročnino, smejo pridržati od vsakega naročnika po 20.— din. Sklenili smo ukiniti Čebelarško delavnico v Kreplicah.

Kot nagrade za poročevalce obveščevalnih postaj smo za leto 1950. in 1951. odobrili 30.000.— din. Tov. Rihar bo predložil na eni izmed prihodnjih sej načrt, po katerem se bodo te nagrade razdelile.

Matični razsadnik vrb smo izročili čebelarškemu društvu Ljubljana.

Tovariš Mihelič se je strinjal z izvajanjem tov. Bukovca. Priporočal je, naj se obnovi zamenjava lista s tujimi čebelarškimi glasili.

S temi izvajanjem so soglašali tudi ostali sotrudniki. Sprejeti so bili naslednji

sklepi:

1. List mora izhajati redno vsak mesec na 16 straneh.

2. Poišče naj se tiskarna, ki se bo zavezala, da bo list natisnila do dogovorjenega roka.

3. Naročnina se določi na 300 dinarjev. Od tega zneska dobi uprava lista 280 din, 20 din od vsakega naročnika pa prejme Čebelarško društvo ali Čebelarška družina, ki zbere naročnino in jo s spiskom naročnikov pošlje upravi lista.

4. Vsak oglas naj se zaračuna.

5. Ako bi bil list pasiven, krije zgubo Zveza čebelarških društev.

6. Zveza naj pošlje Čebelarškim društvom okrožnico in naj jih pozove, da poročajo o svojem delovanju, izterjajo naj tudi zaostalo naročnino.

7. Navzoči sotrudniki so se zavezali, da bodo prispevali primerne članke.

8. Sotrudniki naj pošljejo svoje prispevke za prvo številko najkasneje do 24. decembra.

9. Tovariš Kobal naj napravi proračun za leto 1952, poišče tiskarno ter z njo sklene pogodbo.

Ker je bil s tem razgovor izčrpan, se je tov. Cvetko zahvalil vsem navzočim za sodelovanje.

Cenik »Čebelarne« v Ljubljani

	din		din
Čebelarско pokrivalo	120.—	Plemenilniki	100.—
Deščica za utiranje satnic	35.—	Pitalniki	100.—
Gonilo za točilo	1700.—	Prečne zapore	10.—
Kadilnik na meh	620.—	Rinčice	7.50
Kolesca za utiranje žice - šir.	60.—	Satniki	7.—
Kolesce za utiranje žice - nav.	70.—	Satniki vzrejni	20.—
Koš za točilo	po dnevni ceni	Sipalniki - leseni	150.—
Kozica za odlaganje satov	250.—	Sipalnik Stojkovič	1070.—
Kvačice 1 kg	350.—	Sita za med - enojna	350.—
Lončki à 1 kg	17.—	Slamarice - velike	80.—
„ à 1/2 kg	14.—	Slamarice - male	70.—
„ à 1/4 kg	10.—	Stojala za odkrivanje satja	700.—
Matična rešetka m ²	900.—	Strgulje	100.—
Matičnica Zander	12.—	Šarnirji 40/40 par	20.—
„ Wohlgemuth	30.—	Štirisarjari	400.—
Stojalo za zbijanje satnikov	150.—	Štule odtočne	300.—
Luknjač	550.—	Čebelarске tehtnice	12.500.—
Mreža - žična za okenca	po dn. ceni	Točila za med	po dnevni ceni
Noži - sulice za izpodrezav.	60.—	Žica - vretenca	40.—
Noži za izpodrezavanje	100.—	Žveplo 1kg	100.—
Vilice	330.—	Čebelarški zbornik	35.—
Omelca	250.—	Naša košnica zb. A. Žnideršič	40.—
Panji A. Ž. na 9 satov	3000.—	Stari letniki Slov. čebelarja,	
Panji A. Ž. na 10 satov	3500.—	popolni letnik 1950	60.—
Panji exportni	1200.—	ostali	75.—

Poleg navedenih predmetov imamo na zalogi tudi okovje za panje, kakor škrnjake, vijake, žičnike, nosilce in drugo.

Čebelarji-člani imajo pri gornjih cenah 10 odstotkov popusta za lesene izdelke, izdelane v naših mizarških delavnicah, pri drugih izdelkih, izdelanih od tujih obrtnikov, pa 5 odstotkov.

Satnice izdelujemo na novih strojih, ki smo jih dobili iz Nemčije. Cena izdelave je din 60.— za 1 kg. Kalo računamo 2—3 odstotke po kakovosti voska.

Voščine bomo sprejemali v kuho do 31. marca t. l. Prinesite jih čimprej, ker bo treba pozneje čakati zaradi obilnega dela pri izdelavi satnic.